

Załącznik nr 2

do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: Akademia Pomorska w Słupsku

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: zarządzanie

Data przeprowadzenia wizytacji: 5-6.11.2021 r.

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	20
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	26
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	32
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	38
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	41
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	43
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	47
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	50
Zalecenia	52
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	52
6. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Katarzyna Szczepańska-Woszczyna, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Tadeusz Kufel – ekspert PKA
2. dr hab. Robert Romanowski – ekspert PKA
3. Marta Prusińska – ekspert PKA ds. pracodawców
4. Patryk Lisiecki – ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Hanna Chrobak – Marszał – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku zarządzanie prowadzonym na Akademii Pomorskiej w Słupsku została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej na podstawie Uchwały nr 644/2021 Prezydium PKA z dnia 8 lipca 2021 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2021/2022. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Zdalna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny. Przed wizytacją odbyło się zdalne spotkanie mające na celu wyjaśnienie wątpliwości oraz dyskusję na temat wstępnych wniosków. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni. Odbyły się również spotkania z przedstawicielami Samorządu Studenckiego, studentami, nauczycielami akademickimi oraz interesariuszami zewnętrznymi (pracodawcy), a także Zespołem ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Ponadto dokonano oceny wybranych prac dyplomowych i etapowych, odbyły się zdalne hospitacje zajęć dydaktycznych oraz zdalny ogląd bazy dydaktycznej. Podczas spotkania podsumowującego pracę ZO dokonano oceny spełnienia standardów jakości kształcenia, sformułowano uwagi, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym wizytację.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Studia I stopnia

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne / niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o zarządzaniu i jakości (100%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	600 godzin / 24 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	zarządzanie przedsiębiorstwem,- zarządzanie zasobami ludzkimi, - rachunkowość, - menedżer sprzedaży,- zarządzanie w hotelarstwie i gastronomii	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	112	150
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	1774	1139
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	95	69
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	97	97
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	88	88

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Studia II stopnia

Nazwa kierunku studiów	zarządzanie	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne / niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{4,5}	nauki o zarządzaniu i jakości (100%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	360 godzin / 12 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	zarządzanie przedsiębiorstwem, zarządzanie w turystyce, zarządzanie w logistyce, biznes międzynarodowy, international business (język angielski)	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	70	41
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	924	604
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	61	38
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	72	72
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	45	45

⁴W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁷ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

⁷ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Misja Akademii Pomorskiej w Słupsku odwołuje się do uniwersalnych wartości: prawdy w nauce, wspólnotowego charakteru wiedzy i nauczania, szacunku dla różnorodnych poglądów, twórczej relacji między nauczycielami akademickimi, doktorantami i studentami. Uczelnia jest współodpowiedzialna za tworzenie społeczeństwa opierającego się na wiedzy poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjnych. Zapewnia swoim pracownikom rozwój naukowy i możliwość prowadzenia wysokiej jakości badań. Podejmuje nowe wyzwania dydaktyczne, dbając o poziom kształcenia i dopasowując swą ofertę edukacyjną do wymogów szybko zmieniającego się rynku pracy oraz rosnącego zapotrzebowania na różnorodne formy kształcenia ustawicznego. Formalną podstawą realizacji strategii na lata 2013-2026 jest jej zaktualizowana wersja z 30 czerwca 2021 r. Odpowiednio do ram strategii uczelnianej, także Instytut Bezpieczeństwa i Zarządzania poprzez swoją ofertę edukacyjną wpisuje się również w wizję i misję Akademii Pomorskiej w Słupsku, podejmując działania pozwalające na zagwarantowanie wysokiego poziomu kształcenia i dostosowując swoją ofertę do potrzeb rynku pracy, a także rozwój badań naukowych dotyczących szeroko rozumianej problematyki zarządzania. W ramach kierunku, dostosowuje się ofertę do potrzeb rynku pracy i otoczenia społeczno-gospodarczego poprzez oferowanie modułów specjalnościowych i do wyboru, będących wynikiem zgłaszanego zapotrzebowania rynku pracy i otoczenia społeczno-gospodarczego. Koncepcja na kierunku uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe oraz międzynarodowe, wykorzystuje doświadczenia zagranicznych szkół wyższych, zwłaszcza partnerskich, z którymi Uczelnia podpisała umowy o współpracę, a także rozwój oferty anglojęzycznej, dzięki której następuje wymiana studentów.

Kierunek został przypisany do dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości jako dyscypliny wiodącej (100%) zarówno na studiach I jak i II stopnia.

Celem kształcenia jest uzyskanie praktycznych umiejętności w zakresie zarządzania oraz stymulowanie aktywnej i przedsiębiorczej postawy studentów i absolwentów, dostosowanych do wyzwań współczesnych organizacji, a także kształcenie studentów jako wysoko wykwalifikowanej, profesjonalnej i przedsiębiorczej kadry, która zasili zarówno gospodarkę lokalną, regionalną, transregionalną, a także ogólnopolską i międzynarodową. Służy temu ciągła aktualizacja programów pod kątem oczekiwań pracodawców i z ich udziałem. W planach rozwojowych kierunku mieści się również doskonalenie kompetencji dydaktycznych pracowników z doświadczeniem zawodowym, wzrost liczby i wartości grantów naukowych oraz wzrost liczby publikacji naukowych, a także kompetencji językowych do prowadzenia kształcenia w języku angielskim.

Efekty uczenia się określone dla kierunku są zgodne z koncepcją i celami kształcenia przyjętymi przez Uczelnię oraz dyscypliną, do której został przyporządkowany kierunek. Efekty te odpowiadają praktycznemu profilowi studiów. Efekty uczenia się przyjęte dla studiów I stopnia umożliwiają zdobycie ogólnej wiedzy społeczno-ekonomicznej oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania zawodu menedżera – specjalisty w dziedzinie zarządzania przedsiębiorstwem, zasobami ludzkimi, w turystyce i gastronomii, w sprzedaży oraz rachunkowości. Specjalność *rachunkowość* nie w pełni się wpisuje w dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości.

Efekty uczenia się przyjęte dla studiów II stopnia pozwalają absolwentom, zgodnie z koncepcją i celami kształcenia, na zdobycie pogłębionej wiedzy ekonomicznej oraz umiejętności do wykonywania zawodu menedżera – specjalisty w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem, w turystyce, w logistyce oraz w biznesie międzynarodowym. Absolwent potrafi także wykorzystać zdobyte umiejętności w dostosowaniu się do potrzeb rynku pracy. Dodatkowym elementem kształcenia jest wybór ścieżki International Business realizowanej w języku angielskim z udziałem formy blended-learning.

Dla studiów I stopnia przyjęto 13 kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 14 w zakresie umiejętności oraz 8 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty uczenia się uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w przepisach oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy przewidują, że absolwent zna i rozumie kategorie, instytucje, struktury ekonomiczne i współzależności między nimi, zasady funkcjonowania podmiotów gospodarczych, metody i narzędzia pozyskiwania danych, zasady tworzenia i rozwijania form indywidualnej przedsiębiorczości, normy prawne, etyczne i zna inne uwarunkowania prowadzenia działalności gospodarczej. Efekty uczenia się w zakresie umiejętności przewidują, że absolwent potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną, dobrać właściwe metody i narzędzia oraz pozyskiwać dane do formułowania i analizowania prostych i złożonych procesów i zjawisk ekonomicznych, analizować, oceniać i interpretować zjawiska gospodarcze, komunikować się z otoczeniem przy pomocy terminologii specjalistycznej, w tym w języku obcym, organizować własną pracę oraz współdziałać i pracować w zespole, uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę ekonomiczną oraz umiejętności profesjonalne, w tym badawcze. Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych zakładają, że absolwent jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy w zakresie myślenia kreatywnego i działania w sposób przedsiębiorczy, prowadzenia działalności zawodowej w sposób etyczny.

Dla studiów II stopnia przyjęto także 13 kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 14 w zakresie umiejętności oraz 8 w zakresie kompetencji. Efekty uczenia się uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w przepisach ustawowych oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy przewidują, że absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu pojęcia i fakty wyjaśniające złożone zjawiska i procesy gospodarcze oraz zachodzące współzależności między instytucjami i strukturami gospodarczymi, główne tendencje rozwojowe w zakresie nauk o zarządzaniu i jakości odnoszące się do instytucji i ich relacji, w pogłębionym stopniu wybrane metody i narzędzia opisu oraz wieloaspektowe uwarunkowania prowadzenia działalności gospodarczej i indywidualnej przedsiębiorczości. Efekty uczenia się w zakresie umiejętności przewidują, że absolwent potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do identyfikowania, formułowania i rozwiązywania złożonych problemów gospodarczych, dobierać, oceniać i właściwie interpretować informacje oraz dobierać i stosować odpowiednie do rozwiązywanego problemu metody i narzędzia, formułować i usprawniać procesy decyzyjne, komunikować się z otoczeniem, posługując się specjalistycznym językiem obcym, pracować w grupie, w szczególności podejmując w niej wiodącą rolę oraz kierować pracą zespołu, samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie. Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych zakładają, że absolwent jest gotów do podejmowania i organizowania działalności w zakresie zagadnień gospodarczych na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego, że absolwent jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy i odbieranych informacji, przestrzegania zasad etyki zawodowej w trakcie prowadzonej działalności zawodowej i społecznej.

Zajęcia wraz z przypisanymi efektami uczenia się zostały zamieszczone w sylabusach zajęć. Modułowe efekty uczenia się, określane przedmiotowymi efektami uczenia się, obejmują trzy zakresy: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. W każdym z tych zakresów przyjęto od jednego do dwóch efektów. Modułowe efekty uczenia się zostały sformułowane prawidłowo pod względem zgodności ich treści z zajęciami. Odpowiadają one z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Dodatkowo w formie matrycy wskazano jakie kierunkowe efekty uczenia się realizowane są w ramach poszczególnych zajęć ujętych w programie studiów. Można stwierdzić, że kierunkowe i modułowe efekty uczenia się tworzą spójny system określający zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez absolwentów kierunku.

Przyjęte efekty uczenia się dla studiów I stopnia przewidują w szczególności poznanie przez studentów podstaw teoretycznych i praktycznych zarządzania dla zjawisk i procesów gospodarczych zachodzących na poziomie mikro- i makro oraz międzynarodowym, a także nabycie umiejętności wykorzystania wiedzy w pracy w zespole, w tym interdyscyplinarnym. Osiągnięcie tych efektów pozwala na przygotowanie studentów do szeroko rozumianego zarządzania.

Efekty uczenia się na studiach II stopnia przewidują, w szczególności poznanie przez absolwentów teoretycznych i praktycznych aspektów zarządzania, metod i narzędzi usprawniających praktykę zarządzania, w tym technologię IT.

Efekty uczenia się, zarówno dla studiów I i II stopnia, przewidują wyposażenie absolwenta w umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Poziom jest identyczny dla studiów I i II stopnia.

Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych kształtują gotowość absolwentów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów oraz zasięgania opinii ekspertów, myślenia kreatywnego i działania w sposób przedsiębiorczy oraz aktywności na rzecz środowiska społecznego, respektowania i zaangażowanego działania na rzecz przestrzegania zasad etyki zawodowej. Absolwent wykazuje również gotowość do samodzielnego uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy w celu dalszego rozwoju osobowego, w tym w sferze naukowej.

Kierunkowe i modułowe efekty uczenia się zostały określone w sposób prawidłowy, a także są możliwe do osiągnięcia i zostały sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Ich sformułowanie jest zgodne z terminologią i językiem przyjętym w ramach dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek. Jednakże mocno nawiązują do przygotowania lub prowadzenia badań naukowych, co jest typowe dla profilu ogólnoakademickiego, a nie dla profilu praktycznego. Sformułowania w efektach uczenia się typu: „w zaawansowanym/pogłębionym stopniu miejsce i rolę nauk o zarządzaniu i innych dyscyplin naukowych związanych z teorią i praktyką zarządzania” (K1_W02/K_W02), podobnie „w zaawansowanym/pogłębionym stopniu teoretyczne podstawy zarządzania, w tym teorie naukowe z zakresu nauk o zarządzaniu, nauk pokrewnych oraz nauk współdziałających z naukami o zarządzaniu oraz kierunki ich ewolucji i trendy rozwojowe, a także wynikające z tego konsekwencje dla teorii i praktyki zarządzania” (K1_W03/K_W03) można wskazywać, że powyższe określenia są typowe dla profilu ogólnoakademickiego. Podobnie, efekty uczenia się K1_W04 i K_W04. Rekomenduje się przeformułowanie kierunkowych efektów uczenia się dla studiów I i II stopnia, tak aby w większym stopniu nawiązywały do aspektów działalności rozwojowej typowej dla profilu praktycznego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną na Uczelni oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się przyjęte dla kierunku są zgodne z określoną dla niego koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną, do której jest przyporządkowany. Sformułowanie efektów uczenia się odpowiada praktycznemu profilowi studiów, jednakże część efektów z zakresu wiedzy ukierunkowanych jest na metodologię badań i teorie nauk o zarządzaniu, co rekomenduje się do zmiany w celu uwypuklenie specyfiki profilu praktycznego. Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się pozwala na przygotowanie absolwentów do prowadzenia działalności zawodowej zgodnej z wymaganiami rynku pracy. Efekty uczenia się dla studiów I stopnia są zgodne z 6, a dla studiów II stopnia z 7 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Zostały one w sposób prawidłowy sformułowane w zakresach wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych i uwzględniają wszystkie wymagane charakterystyki. Modułowe efekty uczenia się opisują w sposób specyficzny i realistyczny wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąganę przez studentów w procesie nauczania. Wskazano we właściwy sposób ich powiązanie z efektami kierunkowymi. Efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy właściwej dla dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek. Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności kompetencje komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej. Modułowe efekty uczenia się sformułowano w sposób zrozumiały, z zastosowaniem właściwej terminologii, a stopień ich konkretyzacji pozwala na stworzenie skutecznego systemu weryfikacji ich osiągnięcia przez studentów i dokonania oceny.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Na kierunku prowadzone są studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia. Studia I stopnia trwają sześć semestrów, a do ich ukończenia wymagane jest uzyskanie 180 pkt. ECTS. Czas trwania studiów

II stopnia wynosi cztery semestry, a do uzyskania dyplomu i ich ukończenia wymagane jest 120 punktów ECTS. Warunkiem uzyskania kwalifikacji I i II stopnia na określonym kierunku studiów i poziomie kształcenia jest osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się zakładanych dla programu studiów. Na obu poziomach studiów program obejmuje zajęcia kształcenia ogólnego, zajęcia kierunkowe i specjalnościowe. Wśród oferowanych na studiach zajęć znajdują się zarówno zajęcia obowiązkowe, jak również wybieralne (fakultatywne).

Przedmiotem analizy przeprowadzonej przez zespół oceniający był program studiów I i II stopnia obowiązujący od roku akademickiego 2020/2021, a także od roku 2021/2022, który jest identyczny z poprzednim cyklem. Treści programowe ujęte w sylabusach zajęć dla tego programu są zgodne z przyjętymi dla niego efektami uczenia się. Oparte są na aktualnym stanie wiedzy i uwzględniają metodykę badań stosowaną w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany. Są one zgodne z zakresem działalności badawczo-rozwojowej, a także aktualnym stanem praktyki w obszarach działalności zawodowo-gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy.

Dla wszystkich zajęć ujętych w programie studiów przygotowany został ich kompleksowy opis w postaci sylabusu. W sylabusach zawarty jest szczegółowy zakres treści programowych przyjętych dla danego modułu. Opisy te zostały sporządzone odrębnie dla poszczególnych form zajęć, w jakich jest realizowany dany moduł. Są one odpowiednio rozwinięte pod względem zawartości treści obejmując po kilka do kilkunastu zakresów tematycznych dla każdej formy zajęć. Treści programowe różnych modułów przenikają się i uzupełniają się, pozwalając na przedstawienie danych zagadnień w szerokim kontekście i wzajemnym powiązaniu. Tym samym są one kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Przedstawione sylabusy nie zawierają informacji o koordynatorze czy osobie odpowiedzialnej za przygotowanie sylabusu, co wydaje się ważną informacją w kontekście odpowiedzialności za dokonywanie zmian i modyfikacji.

Do kluczowych treści programowych na studiach I stopnia należy zaliczyć przede wszystkim te, które ujęte są w ramach modułów kierunkowych, takich jak: *matematyka w zarządzaniu, podstawy przedsiębiorczości, podstawy zarządzania, prawne podstawy zarządzania, kultura organizacji, nowoczesne metody zarządzania, zarządzanie zmianą, marketing, badania marketingowe, podstawy finansów, zarządzanie projektami*.

W programie studiów II stopnia do kluczowych treści programowych zgodnych z aktualnym stanem wiedzy i metodyką badań w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej w Uczelni i stanem praktyki gospodarczej, należą treści realizowane w ramach takich modułów kierunkowych, jak: *zarządzanie organizacjami, globalny rynek gospodarczy, zarządzanie strategiczne, zarządzanie marketingowe, zarządzanie finansami przedsiębiorstw, kierowanie zespołami, nowe koncepcje zarządzania, zarządzanie marką, projektowanie działalności gospodarczej*.

Dobór treści programowych traktowanych jako kluczowych jest dla obydwu poziomów studiów w pełni zasadny. Jednakże, występują elementy powtórzeń treści na studiach II stopnia w porównaniu ze studiami I stopnia, a dotyczy to modułów o tych samych nazwach, na przykład: *zarządzanie strategiczne, zarządzanie zasobami ludzkimi*, lub tylko część treści programowych, np.: *statystyka opisowa* (I st.) a *statystyka dla menedżerów* (II st.) czy *prognozowanie działalności gospodarczej* (I st.) a *prognozowanie i symulacje w biznesie* (II st.). Należy przy tym wskazać, że cechą wyróżniającą program studiów na kierunku jest - poza treściami programowymi typowymi dla kształcenia na tym kierunku - również pozyskanie specyficznej wiedzy dotyczącej: *metodologia badań w naukach o zarządzaniu i jakości* (I st.) oraz *metodologia badań społecznych* (II st.). Aktualny stan

praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku jest uwzględniony w treściach modułów specjalnościowych.

Studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia realizowane są przez 3 lata i trwają 6 semestrów. Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów wynosi 180 punktów, a liczba punktów ECTS dla obu form studiów jest jednakowa. Jeden punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta obejmującym zajęcia organizowane przez Uczelnię oraz jego indywidualną pracę związaną z przygotowaniem się do tych zajęć. Punkty ECTS są równomiernie rozłożone po 30 we wszystkich semestrach, co sprzyja systematyczności realizacji procesu nauczania.

Studia I stopnia obejmują 1774 godz. modułów ogólnych i kierunkowych w podziale na zajęcia obowiązkowe 92 ECTS (co stanowi 51%) i zajęcia wybieralne 88 ECTS (co stanowi 49%). W przypadku studiów niestacjonarnych zajęcia ogólne, kierunkowe i specjalnościowe stanowią 1139 godz., wycenionych na 180 ECTS, w podziale na zajęcia obowiązkowe 92 ECTS (51%) i wybieralne 88 ECTS (49%). Łączna liczba punktów ECTS jaką student studiów I stopnia w trybie stacjonarnym musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynosi 97 ECTS, co stanowi 54%. W przypadku studiów stacjonarnych I stopnia łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich wynosi 95 ECTS, co stanowi 51%, na niestacjonarnych odpowiednio 69 ECTS co stanowi 38% ogółu punktów ECTS.

Stacjonarne studia II stopnia obejmują 924 godz. zajęć ogólnych i kierunkowych. Grupa zajęć obowiązkowych wyceniona jest na 75 ECTS (62%) zaś wybieralnych na 45 ECTS (38%). Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynosi 72 ECTS (60%), a w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich wynosi 61 ECTS, co stanowi 50.8% ogółu punktów ECTS.

W przypadku studiów niestacjonarnych zajęcia ogólne i kierunkowe zostały oszacowane na 604 godz. i wycenione na 120 ECTS. Grupa zajęć obowiązkowych obejmuje 75 ECTS (62%) natomiast wybieralnych 45 ECTS (38%). Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynosi 72 ECTS (60%), a w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich wynosi 38 ECTS, co stanowi 31.7%

Sekwencja zajęć, a także dobór form i proporcje liczby godzin realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

W programie studiów I stopnia proponowanych jest 5 modułów specjalnościowych: *zarządzanie przedsiębiorstwem, zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie w hotelarstwie i gastronomii, menedżer sprzedaży oraz rachunkowość*. Moduł specjalnościowy rachunkowość składa się z 14 zajęć (31 ECTS) ściśle związanych z dyscypliną ekonomia i finanse, a wraz z seminarium dyplomowym (9 ECTS) i praktyką zawodową specjalnościową (12 ECTS) tworzą blok 42 ECTS nie związany z dyscypliną wiodącą (nauki o zarządzaniu i jakości – 100%). Rekomenduje się, aby moduł specjalnościowy rachunkowość ściślej nawiązywał do menedżerskich aspektów związanych z finansami przedsiębiorstw.

W programie studiów II stopnia proponowane są 4 moduły specjalnościowe: *zarządzanie w przedsiębiorstwie, zarządzanie w turystyce, zarządzanie logistyką oraz biznes międzynarodowy*. Wszystkie specjalności właściwie wpisują się w dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości, moduły do wyboru stanowią 45 ECTS, czyli stanowią 38% wszystkich punktów ECTS. Moduł specjalnościowy *biznes międzynarodowy* jest realizowany w zmienionej strukturze godzin związanej z wprowadzonymi modułami e-learningowymi. Jeżeli w poprzednich omawianych modułach na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych zajęcia w formie e-learningowej nie występują, to tylko moduł specjalnościowy

biznes międzynarodowy zawiera 309 godzin e-learningowych przy 924 godzinach ogółem, czyli udział wynosi 33.4%, co spełnia wymogi określone w przepisach prawa (do 50%). Zajęcia w formie e-learningowej występują w 26 modułach, ale tylko dwa z nich (*globalny rynek gospodarczy i prawo pracy*) jest w całości realizowany w formie e-learningu. Zajęcia e-learningowe są realizowane z wykorzystaniem systemu Moodle.

W Uczelni realizowany jest projekt: *Akademia Pomorska 5plus – rozwój dla jakości!* (finansowany z funduszy UE w ramach programu operacyjnego: POWER, oś priorytetowa: III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, działanie: 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, dofinansowanie: POWR.03.05.00-00.Z034/17). W ramach tego projektu realizowana jest na studiach II stopnia ścieżka z modułem *biznes międzynarodowy* z wykorzystaniem blended-learningu. Ścieżka ta jest realizowana także w języku angielskim pod nazwą *International Business*, z wykorzystaniem blended-learningu, w której udział zajęć z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość jest identyczny, jak dla ścieżki polskojęzycznej. Przygotowano odrębne sylabusy w języku angielskim, które są tłumaczeniem ścieżki w języku polskim. Jednak wskazana literatura do ścieżki anglojęzycznej jest w całości polskojęzyczna, co wymaga natychmiastowej zmiany. Ocena przygotowanych materiałów e-learningowych jest pozytywna, a przygotowana i wskazana literatura do studiowania dla tej części materiału może stanowić już główny trzon literatury podstawowej dla zajęć. Rekomenduje się, aby Uczelnia wskazała w sylabusach dla tej ścieżki anglojęzycznej literaturę podstawową, określaną jako: (A) *Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu)* w języku angielskim, a jedynie literaturę uzupełniającą (B) może pozostać w języku polskim.

Program studiów I i II stopnia umożliwia wybór zajęć, którym przypisano ponad 30% punkty ECTS, koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne na studiach I stopnia obejmują 97 ECTS, czyli 53.9%, a na studiach II stopnia 72 ECTS, czyli 60%, co oznacza, że spełniają wymagania w wymiarze punktów ECTS, których udział powinien być większe od 50%.

Kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego odbywa się na studiach I stopnia tylko w ramach lektoratów (120/80 godzin, 4 semestry po 30/20 godzin), które powinno prowadzić do osiągnięcia poziomu B2+, co wynika z kierunkowego efektu uczenia się K1_U12. Sylabus lektoratu jako wymagania wstępne określa posiadanie umiejętności na poziomie B1, a po skończonych zajęciach osiągnie poziom B2, co stoi w sprzeczności z kierunkowymi efektami uczenia się dla kierunku. Dla studiów II stopnia lektorat jest prowadzony w wymiarze 60/40 godzin, czyli 2 semestry po 30/20 godzin. Brak dodatkowych elementów kształcenia umiejętności komunikacji w języku obcym, na przykład takich jak: wybrany wykład w języku obcym, uzupełnienie literatury modułu o pozycje obcojęzyczna w grupie literatura uzupełniająca, a także wprowadzenie obowiązku, aby w pracy dyplomowej/magisterskiej pojawiła się w cytowaniach chociaż jedna pozycja obcojęzyczna. Rekomenduje się, aby do wymagań wprowadzić wybrany wykład w języku obcym, uzupełnienie literatury modułu o pozycje obcojęzyczna w grupie literatura uzupełniająca, a także wprowadzenie obowiązku, aby w pracy dyplomowej/magisterskiej pojawiła się w cytowanej pozycja obcojęzyczna.

W planie studiów zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na studiach I stopnia nie są planowane. Dla studiów II stopnia tylko występują w ramach modułu *biznes międzynarodowy*, a ich wymiar jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie.

W procesie nauczania wykorzystywane metody kształcenia są: różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, realizowane są na różnych formach zajęć takich jak: wykład, konwersatorium, ćwiczenia: audytoryjne, warsztatowe i laboratoryjne, lektoraty, seminaria i praktyki zawodowe

W nauczaniu są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się, a należą do nich środki i narzędzia informatyczne. Zakres wykorzystania oprogramowania specjalistycznego jest niewielki, ale dla realizacji celów kształcenia wystarczający.

Wykorzystywany jest w sposób właściwy potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne narzędzia zapewniające osiąganie przez studentów efektów uczenia się w okresie pandemii. Zasady dotyczące organizacji kształcenia w czasie pandemii Covid-19 na kierunku zostały oparte na Zarządzeniach Rektora (dołączone do raportu samooceny), które umieszczone są na stronie głównej Uczelni oraz znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej AP. Na ich podstawie dopuszcza się mieszany model kształcenia, w którym znaczna część zajęć wykładowych, konwersatoryjnych i seminaryjnych, a także niektóre zajęcia ćwiczeniowe i projektowe odbywają się on-line, synchronicznie z wykorzystaniem narzędzi do zdalnego nauczania natomiast pozostałe zajęcia mogą odbywać się w formie stacjonarnej z zachowaniem reżimu sanitarnego. Zajęcia mogą być prowadzone w formie e-learningowej lub on-line (zdalnie) niezależnie od tego, czy taka forma zajęć została przewidziana odpowiednio w programie studiów. Zakres dostosowania metod i form kształcenia do sytuacji pandemicznej był niezbędny do utrzymania ciągłości kształcenia.

Na studiach I stopnia przewidziano obowiązkowe praktyki studenckie kierunkowe w wymiarze 300 h (w IV semestrze, 12 punktów ECTS) oraz praktyki specjalistyczne w wymiarze kolejnych 300 h (w VI semestrze, 12 punktów ECTS). Natomiast na studiach II stopnia obowiązuje praktyka w wymiarze 360 h - 24 tygodnie w trakcie trwania studiów (360 efektywnych godzin pracy, 12 punktów ECTS), a student może rozpocząć ją po dokonaniu wyboru zakresu studiów, ale musi zakończyć przed obroną pracy dyplomowej (IV semestr). Zaliczenie praktyk jest jednym z wymogów programowych, które student powinien spełnić przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego. Praktyki podlegają zaliczeniu na ocenę. Umieszczenie praktyk w programie studiów nie budzi zastrzeżeń pod kątem osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Wątpliwość budzi natomiast liczba godzin praktyk dla studiów I stopnia. Zgodnie ze Stanowiskiem interpretacyjnym nr 3/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 21 maja 2020 r. sześciu miesiącom praktyk zawodowych, o których mowa w art. 67 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce odpowiada 720 godzin zegarowych. Kwestia liczby godzin praktyk na studiach I stopnia wymaga korekty. Liczba punktów ECTS przypisana jest poprawnie.

Zasady dotyczące organizacji praktyk studenckich opisano w *Regulaminie praktyk studenckich*. W regulaminie opisano szczegółowo obowiązki opiekuna praktyk, cel i zakres praktyk, zasady organizacji, przebiegu i zaliczenia praktyk, a także zasady zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej. Za organizację praktyk zawodowych odpowiada Instytutowy koordynator praktyk i staży z ramienia IBiZ wyznaczony przez dyrektora instytutu, natomiast za organizację i przebieg praktyk w Katedrze odpowiada akademicki opiekun praktyk studenckich, powołany przez dyrektora Instytutu. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekuna praktyk w zakresie nadzoru nad procesem praktyk umożliwiają ich prawidłową realizację. W odniesieniu do liczby studentów kierunku, liczba opiekunów praktyk (1) jest wystarczająca.

Dla praktyk kierunkowych i specjalistycznych opracowano sylabusy. Analiza sylabusów wykazała, że treści oraz efekty uczenia się wybrane dla praktyk kierunkowych (po 2. roku) i specjalistycznych (po 3. roku) są identyczne. Budzi to wątpliwości w kontekście początkowego poziomu wiedzy i umiejętności, z którymi studenci rozpoczynają praktyki i wymagałoby zróżnicowania. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć.

Student po zakończonej praktyce zobowiązany jest do potwierdzenia odbycia praktyk poprzez przedłożenie akademickiemu opiekunowi praktyk i staży w Katedrze Zarządzania: 1) zaświadczenia potwierdzającego odbycie praktyki wystawionego przez pracodawcę/ instytucję oraz 2) wypełnionego dzienniczka studenckiej praktyki zawodowej. W dzienniczku pracodawcy mają możliwość oceny stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów uczenia się z przewidzianego dla praktyk. Oceny przyznawane są w skali od 2 (niedostateczny) do 5 (bardzo dobry). Dla studiów I i II stopnia obowiązuje ten sam wzór dzienniczka praktyki. Zawarto w nim jednak jedynie efekty uczenia się praktyk specjalistycznych i kierunkowych ze studiów licencjackich. Brakuje odniesienia do kilku efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk zawodowych na studiach II stopnia (m.in. umiejętności wykorzystania nowoczesnych narzędzi IT). W związku z powyższym należy stwierdzić, że pomimo że metody weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk zostały zasadniczo dobrze dobrane trafnie i pozwalają na skuteczne sprawdzenie efektów uczenia się studentów, ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się (sytuacja ta dotyczy wspomnianych wyżej efektów uczenia się dla studiów II stopnia). Warto także zwrócić uwagę na fakt, że efekty uczenia się zawarte w dziennikach praktyk są skopiowane z sylabusu, czyli przedstawione są w nomenklaturze uczelnianej, co może sprawiać opiekunom praktyk - pracodawcom problemy ze zrozumieniem, jakie umiejętności, wiedzę, kompetencje studentów mają ocenić. Sytuacja ta może rzutować na trafność przyznawanych ocen, a w konsekwencji na cały system weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk i jakość praktyk.

Praktyka na kierunku, zgodnie z regulaminem, odbywać się ma w instytucjach sektora gospodarki lub sektora publicznego, instytucjach biznesowych funkcjonujących na rynkach międzynarodowych lub innych związanych z sektorem gospodarki na stanowiskach odpowiadających bądź zbliżonych do zakresu, jaki student wybierze w trakcie studiów. Analiza dzienników praktyk i miejsc praktyk studentów nie budzi w tej kwestii zastrzeżeń. Praktyki realizowane są w firmach prywatnych, jednostkach samorządu terytorialnego oraz instytucjach państwowych o zasięgu regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Infrastruktura i wyposażenie miejsc praktyk nie budzi zastrzeżeń pod kątem osiągania zakładanych efektów uczenia się. W zdecydowanej większości studenci sami znajdują miejsce praktyk. W przypadku chęci odbycia przez studenta praktyk w ściśle określonym przedsiębiorstwie lub instytucji, do której student nie ma dostępu studenci mają wsparcie w osobie akademickiego opiekuna praktyk. Ponadto podczas uruchamiania studiów II stopnia zebrano deklaracje przedsiębiorstw i instytucji z regionu, które wyraziły zgody na przyjęcie studentów na praktyki. Akceptacji miejsc praktyk wybranych przez studentów dokonuje opiekun praktyk w oparciu o formalnie przyjęte kryteria, określone w regulaminie praktyk. Praktyki podlegają wyrwykowym hospitacjom telefonicznym.

W trakcie pandemii Covid-19 i czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni, część praktyk realizowana była zdalnie, a część przedsiębiorstw z przyczyn epidemiologicznych odmówiła przyjęcia praktykantów. Jednocześnie zgodnie z rozporządzeniem Rektora z dnia 5 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia zasad dotyczących organizacji praktyk studenckich i doktoranckich w roku akademickim

2020/2021, określono alternatywne sposoby osiągnięcia efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk, którymi mogą być różne formy kształcenia i pracy zdalnej, a w tym m.in: projekty, konsultacje indywidualne i grupowe z ekspertami, wykonanie zadań praktycznych o charakterze zawodowym w formie zdalnej. W związku z powyższym został opracowany przez opiekuna praktyk projekt praktyczny. Mógł on być zrealizowany przez studentów, którzy nie mieli możliwości odbycia praktyk. W roku akademickim 2020/2021 z możliwości tej skorzystało łącznie 40 studentów. Jakość wykonania projektu była weryfikowana przez opiekuna praktyk. Zaproponowane przez jednostkę rozwiązanie umożliwiło osiągnięcie zakładanych dla praktyk efektów uczenia się, mimo sytuacji pandemicznej.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi przez Jednostkę zespołowi oceniającemu PKA, w roku akademickim 2020/2021 praktykę kierunkową na podstawie pracy zawodowej zaliczyło 55% studentów, a praktykę specjalistyczną - 45%. Regulamin praktyk wskazuje, że studenci pracujący zawodowo mogą starać się o zaliczenie ich pracy zawodowej/stażu na poczet praktyki w sytuacji, gdy wykonywana przez nich praca zawodowa/realizowany staż mieści się w obszarze problemowym związanym z kierunkiem studiów i wybraną specjalnością. W celu zaliczenia praktyki w tym przypadku student składa do Dyrektora Instytutu wnioski o zaliczenie praktyki poprzez wykonywaną pracę zawodową oraz dołącza do niego w formie załączników: a) dokument potwierdzający zatrudnienie/staż z uwzględnieniem jego okresu, stanowiska, charakteru i zadań wykonywanych przez studenta, b) informację uzupełniającą dotyczącą charakteru i zakresu wykonywanej pracy zawodowej/ stażu studenta, c) opinię przedsiębiorstwa, jednostki, instytucji o studencie wykonującym pracę zawodową/ staż, d) udokumentowanie osiągnięcia efektów uczenia się. Warunkiem uznania pracy zawodowej na poczet praktyki jest minimum 6-miesięczne zatrudnienie, pozytywna opinia opiekuna praktyk oraz osiągnięcie zakładanych dla praktyk efektów uczenia się. Trzeba mieć także na uwadze, że zgodnie z obowiązującymi przepisami na poczet praktyki nie może być zaliczona aktywność zawodowa przed rozpoczęciem studiów (jest to możliwe jedynie poprzez procedurę potwierdzania efektów uczenia się dla kandydatów). W związku z powyższym warto by zaktualizować regulamin o taką informację. Udostępnione podczas wizytacji dokumenty, na podstawie których dokonano zaliczenia pracy zawodowej na poczet praktyk nie zawierały bezpośredniego odniesienia do zakładanych efektów uczenia się (tabeli z efektami), które według Regulaminu powinny być obowiązkowym elementem dokumentacji. Warto zwrócić na to baczniejszą uwagę. Praca zawodowa realizowana w trakcie studiów może być zaliczona na poczet praktyki zawodowej pod warunkiem potwierdzenia przez opiekuna praktyk osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

W ramach odbywania praktyk studenckich studenci dokonują oceny praktyk zawodowych w sposób sformalizowany za pomocą kwestionariusza ankiety, który jest im udostępniony w Wirtualnym Dziekanacie. W latach przed pandemią ocena procesu organizowania praktyk była także zwyczajowo dokonywana podczas spotkań ze studentami, przy składaniu dokumentów. Odbywało się to formie wypowiedzi ustnych. Wnioski z tych spotkań były brane pod uwagę i uwzględniane przy opracowywaniu nowych/kolejnych wersji regulaminu praktyk. Od października 2021 r. obowiązuje nowy Regulamin praktyk uwzględniający wcześniejsze wnioski studentów oraz opiekuna praktyk. Praktyki, efekty uczenia się oraz opiekunowie praktyk ze strony Uczelni podlegają ewaluacji przez studentów w formie ankietowej, a wyniki tych ankiet wykorzystywane są do doskonalenia procesu realizacji praktyk.

Rekomendacje:

- Korekta liczby godzin praktyk przewidzianych dla studiów I stopnia studiów z 600 do 720 h.
- Zróżnicowanie treści i efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk kierunkowych i specjalistycznych, uwzględniając fakt, że studenci realizując je posiadają różny wyjściowy poziom wiedzy i umiejętności.
- Uproszczenie języka, w którym opisane są efekty uczenia się określone dla praktyk w dzienniczku praktyk, tak aby były jasne i zrozumiałe dla pracodawców, a nie w nomenklaturze uczelnianej, co powinno podnieść trafność weryfikacji efektów. Rekomenduje się podjąć takie działania w ścisłej współpracy opiekuna praktyk po stronie uczelni oraz przedstawicieli pracodawców.
- Opracowanie osobnego wzoru dzienniczka praktyk dla studiów II stopnia zawierającego wszystkie zakładane efekty uczenia się, których osiągnięcie mają ocenić pracodawcy – obecne wzory odnoszą się jedynie do studiów pierwszego stopnia.
- W związku z dużym odsetkiem studentów zaliczających praktyki poprzez pracę zawodową – zapewnienie kompleksowej weryfikacji osiągnięcia wszystkich zakładanych dla praktyk efektów uczenia się. Zaliczenie takiej praktyki powinno odbywać się na podstawie pełnej dokumentacji, w tym obowiązkowo odniesienie się do efektów uczenia się, zgodnie z regulaminem praktyk. Konieczne jest przedstawienie działań zawodowych potwierdzających osiągnięcie każdego z efektów uczenia się. W regulaminie praktyk warto także uwzględnić informację, że na poczet praktyk nie może być zaliczona działalność zawodowa podejmowana przed rozpoczęciem studiów.

Organizacja procesu nauczania, w tym rozplanowanie zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, umożliwi efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział studentów w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz uwzględnia niezbędny czas na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się. W roku akademickim 2021/2022 w planach zajęć występuje forma stacjonarnych studiów wieczorowych, która występuje tylko na drugim roku studiów I stopnia (6 studentów) oraz na drugim roku studiów II stopnia (10 studentów), czyli niecałe 5% ogółu studentów kierunku. Forma studia wieczorowe oznacza, że zajęcia rozpoczynają się nie wcześniej niż godzina 15.20 i trwają do godziny 20.40, od poniedziałku do piątku. Harmonogram zajęć dla tej formy jest właściwy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe dla studiów I i II stopnia są zgodne z przyjętymi dla nich efektami uczenia się. Treści te uwzględniają aktualny stan wiedzy w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej i badawczo-rozwojowej prowadzonej w Uczelni w tej dyscyplinie.

Łączny nakład pracy wyrażony w punktach ECTS jest dla obydwu poziomów studiów zgodny z przepisami, a struktura punktów przypisanych do grup zajęć i poszczególnych zajęć jest właściwa z punktu widzenia możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Punkty ECTS są równomiernie rozłożone we wszystkich semestrach. Liczba godzin zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów dla poszczególnych ich grup pozwala na osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Na studiach stacjonarnych przekracza przy tym połowę punktów

ECTS przyjętych dla całego programu. Sekwencja realizacji zajęć, zarówno na studiach I, jak i II stopnia jest prawidłowa z punktu widzenia następstwa i powiązania treści programowych i umiejętności w ich ramach kształtowanych. Należy zwrócić uwagę na powtórzenia treści w przedmiotach realizowanych na I i II stopniu. Proporcje zajęć realizowanych w poszczególnych formach są dostosowane do praktycznego profilu kształcenia, przewidują w szczególności prowadzenie większości zajęć w formie aktywizującej studentów tj., konwersatoriów i ćwiczeń, co pozwala na osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Studenci mają zapewnioną możliwość wyboru zajęć a łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru spełnia wymagania określone w przepisach. Prawidłowo zostały dobrane zajęcia związane z uzyskaniem praktycznych umiejętności i dla obydwu stopni studiów spełniony jest wymóg przyporządkowania im co najmniej połowy punktów ECTS. Program studiów na obydwu stopniach uwzględnia naukę języka obcego. Program studiów stacjonarnych I stopnia i niestacjonarnych studiów II stopnia nie przewiduje stosowania metod i technik kształcenia na odległość. Wspomaganie tymi technikami jest realizowane na ścieżce – specjalności *biznes międzynarodowy* i *International Business*. W okresie pandemii nastąpiło zgodnie z ogólnie obowiązującymi regulacjami przejście wszystkich zajęć na nauczanie w trybie zdalnym. Zajęcia na kierunku prowadzone są w oparciu o szeroki zestaw metod dydaktycznych, prawidłowo dostosowanych do poszczególnych zajęć. Wykorzystywane są wspomagające metody, narzędzia i techniki pozwalające na osiągnięcie przez studentów wszystkich przyjętych dla poszczególnych zajęć efektów uczenia się. Metody kształcenia stosowane na lektoratach pozwalają na nabycie przez studentów kompetencji językowych w zakresie posługiwania się językiem obcym. Metody i techniki kształcenia na odległość, w okresie przed wprowadzeniem regulacji związanych z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się pandemii, wykorzystywane były jedynie pomocniczo. W Uczelni wprowadzono rozwiązania umożliwiające dostosowanie procesu nauczania do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych, w tym osób z niepełnosprawnościami.

Praktyki zawodowe realizowane są w oparciu o sformalizowane, publicznie dostępne zasady. Efekty uczenia się określone dla praktyk są zgodne z efektami przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe praktyk oraz liczba przypisanych punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Korekty wymaga liczba godzin praktyk (zwiększenie do 720 h przy 24 punktach ECTS). Infrastruktura miejsc praktyk, kompetencje i doświadczenie opiekunów praktyk nie budzą zastrzeżeń pod kątem osiągania przez studentów efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk są generalnie trafnie dobrane, ale nie umożliwiają kompleksowej oceny efektów uczenia się - szczególnie na studiach II stopnia (brak odniesienia się w dzienniczku praktyk do wszystkich efektów) - wymaga to opracowania oraz wdrożenia. Dodatkowo efekty uczenia się określone dla praktyk specjalistycznych i kierunkowych są identyczne, co wymagałoby zróżnicowania, biorąc pod uwagę inny poziom wyjściowy wiedzy i kompetencji studentów. Podczas pandemii Covid-19 określono alternatywne sposoby osiągnięcia efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk, którymi mogą być różne formy kształcenia i pracy zdalnej, a w tym m.in: projekty, konsultacje indywidualne i grupowe z ekspertami, wykonanie zadań praktycznych o charakterze zawodowym w formie zdalnej. Uczelnia zapewnia wsparcie studentom w znalezieniu miejsca praktyki, a także posiada jasne kryteria akceptacji miejsc znalezionych przez studentów. Praktyki, efekty uczenia się oraz opiekunowie praktyk ze strony uczelni podlegają ewaluacji przez studentów w formie ankietowej, a wyniki tych ankiet wykorzystywane są do doskonalenia procesu realizacji praktyk.

Organizacja procesu nauczania, w tym rozplanowanie zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział studentów w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz uwzględnia niezbędny czas na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki przyjęć na studia określone są w corocznie przyjmowanych uchwałach Senatu. Są one podejmowane na rok przed rozpoczęciem roku akademickiego, którego dotyczy rekrutacja. Warunki przyjęć kandydatów na studia I stopnia zapewniają równe szanse na ich podjęcie, a jednocześnie umożliwiają selektywny dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia przyjętych w programie studiów efektów uczenia się. Podstawą przyjęcia na studia I stopnia są wyniki uzyskane na egzaminie maturalnym z języka polskiego lub matematyki lub wiedzy o społeczeństwie (wybierany jest wynik korzystniejszy dla kandydata). Kandydaci na studia przyjmowani są na podstawie list rankingowych do wysokości limitu miejsc.

Od kandydatów na studia II stopnia wymagane jest osiągnięcie na wcześniejszym etapie kształcenia efektów uczenia się przyjętych dla studiów I stopnia na dowolnym kierunku. Przyjęcia na studia odbywają się do wysokości limitu miejsc na podstawie średniej ocen ze studiów I stopnia, które służą do sporządzenia listy rankingowej kandydatów. Kandydaci na studia II stopnia, którzy ukończyli inny kierunek studiów niż zarządzanie, nie muszą potwierdzić osiągnięcia wymaganych efektów uczenia się niezbędnych do realizacji programu studiów II stopnia.

W roku akademickim 2020/2021 przyjęto na studia II stopnia 62 kandydatów, w tym 33% kandydatów ukończyło studia I stopnia na kierunku zarządzanie, a w szeroko rozumianym obszarze kierunków ekonomicznych 48%, 21% kandydatów po innych kierunkach nauk społecznych, 15% kandydatów po kierunkach z nauk ścisłych i przyrodniczych, 14% kandydatów po kierunkach humanistycznych i 1.6% (1 osoba) po kierunku z nauk o zdrowiu (kosmetologii). Z powyższej struktury przyjętych studentów wynika, że 1/3 z nich nie ma zaawansowanej wiedzy, czyli wymagań wstępnych do realizacji wielu modułów na studiach II stopnia. Rekomenduje się, aby Uczelnia określiła wymagania minimalne dla kandydatów na studia II stopnia, np. co do dyscyplin wiodących czy dyscyplin z dziedziny nauki lub przeprowadzenie testu kompetencyjnego dla tych kandydatów, którzy nie kontynuują nauki na tym samym kierunku lub pokrewnym kierunku.

Cudzoziemcy przystępują do kwalifikacji na studia I i II stopnia w drodze postępowania ustalonego dla kandydatów na zasadach ogólnie obowiązujących. Do postępowania kwalifikacyjnego może być przy tym dopuszczony cudzoziemiec, który legitymuje się wymaganymi przez obowiązujące w tym zakresie

przepisy dokumentami i posiada udokumentowaną znajomość języka polskiego. Rekrutacja prowadzona jest przez Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną.

Przyjęte dla kierunku studiów warunki rekrutacji są przejrzyste, terminy składania dokumentów podawane są w kalendarium rekrutacji na stronie internetowej Uczelni. Kandydaci mają możliwość sprawdzenia swojej sytuacji związanej z rekrutacją za pośrednictwem internetowego systemu obsługi kandydatów.

Obecnie obowiązujące warunki rekrutacji nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów nie są stosowane dla tego kierunku, ponieważ kierunek po raz pierwszy podlega ocenie programowej. Przyjęte w Uczelni warunki i procedury są zgodnie z przepisami i zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów danego kierunku.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej określone zostały w Regulaminie studiów. Przewidują one, że student może być także przyjęty na studia na kierunku w trybie przeniesienia z innej uczelni krajowej lub zagranicznej. Punkty ECTS uzyskane przez studenta w dotychczasowym przebiegu studiów mogą zostać uznane w całości w miejsce ujętych w programie studiów dla kierunku, na który student się przenosi, pod warunkiem zbieżności efektów uczenia się dla programów studiów w obydwu uczelniach. W przypadku różnicy efektów uczenia się, możliwe jest uznanie części zrealizowanego programu studiów oraz punktów ECTS i wskazanie zajęć koniecznych do uzupełnienia wraz z terminami ich zaliczenia. W zależności od liczby stwierdzonych różnic programowych kandydat może uzyskać zgodę na kontynuację studiów od kolejnego semestru w stosunku do ostatniego zakończonego na uczelni opuszczanej lub od wcześniejszego. Warunkiem przeniesienia z innej uczelni jest zaliczenie przez studenta co najmniej jednego semestru studiów w uczelni, którą student opuszcza oraz legitymowanie się aktywnym statusem studenta w momencie podejmowania decyzji.

Wskazane warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej stosowane w odniesieniu do kierunku zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Warunki, jakim powinna odpowiadać praca dyplomowa są określone w „Zasadach dotyczących pracy dyplomowej w Instytucie Bezpieczeństwa i Zarządzania”. Praca dyplomowa na studiach I stopnia powinna potwierdzać osiągnięcie efektów uczenia się nabytych w trakcie studiów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych znajdujących potwierdzenie w rozwiązaniu określonego problemu praktycznego. Praca dyplomowa przygotowywana na studiach II stopnia powinna mieć charakter badawczo-wdrożeniowy i potwierdzać wiedzę i umiejętności dyplomanta związane z kierunkiem studiów oraz wskazywać na krytyczne rozumienie i znajomość metod badawczych oraz umiejętność korzystania ze źródeł wiedzy na dany temat.

Tematy prac dyplomowych proponowane przez promotorów lub studentów są zatwierdzane przez Radę Instytutu. Promotorem pracy licencjackiej i magisterskiej może być pracownik ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub doktora. Promotorem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki posiadający wykształcenie i/lub dorobek naukowy związany z obszarem

kształcenia i dziedziną, w której kierunek studiów jest osadzony i/lub obszar jego zainteresowań naukowych obejmuje tematykę pracy. Praca dyplomowa jest weryfikowana za pomocą procedur JSA. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Prodziekana, w skład której wchodzi minimum 3 osoby, w tym promotor lub recenzent oraz przewodniczący będący pracownikiem naukowym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem profesora.

W trakcie egzaminu dyplomowego na studiach I i II stopnia student przedstawia główne tezy pracy dyplomowej w formie prezentacji multimedialnej oraz udziela odpowiedzi na 2 wybrane losowo pytania egzaminacyjne dostępne na stronie internetowej jednostki i jedno dotyczące obszaru pracy dyplomowej. Zakres zagadnień egzaminu dyplomowego dla kierunku obejmuje zestaw 25 pytań kierunkowych i 20 pytań z modułu specjalnościowego. Zagadnienia są ogłaszane studentom co najmniej trzy miesiące przed terminem egzaminu.

Warunkiem ukończenia studiów jest uzyskanie zaliczeń z zajęć ujętych w programie studiów (średnia ocen uzyskanych w trakcie studiów wpływa w 50% (45% II stopień) na ocenę końcową na dyplomie), uzyskanie oceny pozytywnej z pracy dyplomowej (średnia arytmetyczna ocen promotora i recenzenta pracy wpływa w 30% (35% II stopień) na ocenę końcową na dyplomie) oraz zdanie egzaminu dyplomowego (egzamin dyplomowy uznaje się za zdany po uzyskaniu oceny pozytywnej za każde z pytań egzaminacyjnych, a średnia uzyskanych ocen wpływa w 20% na ocenę końcową na dyplomie). Do oceny końcowej na dyplomie jest stosowana skala 3-stopniowa: bardzo dobra, dobra i dostateczna. Skala 3-stopniowa i mały udział średniej studiów powoduje, że ocena na dyplomie jest najczęściej znacząco wyższa od średniej studiów (zweryfikowane na podstawie wylosowanych prac). Zespół oceniający stwierdza, że uczelnia akademicka powinna na dyplomie stosować pełne skale 5-stopniowe powstałe jako średnia arytmetyczna ważona z wagami 60%, 20% i 20%, a reguły te są uznane za sprawiedliwe i stosowane przez większość polskich uniwersytetów, co jest podkreślane jako dobra praktyka podkreślenia roli i wagi oceny średniej ze studiów. Wynik egzaminu dyplomowego, bezpośrednio po jego zakończeniu, ogłasza dyplomantowi przewodniczący komisji w obecności jej członków. Uczelnia określiła także procedury egzaminów dyplomowych w formie zdalnej, które w realizowane były w okresie pandemii. Przedstawione zasady i procedury dyplomowania stosowane na kierunku są zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie nauczania zostały sformułowane w Regulaminie studiów. Określają one prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem modułów oraz etapów studiów. Regulują one organizację procesu weryfikacji osiągnięć studenta, a w szczególności określają uprawnienia odwoławcze i konsekwencje braku zaliczenia modułu.

Warunkiem wpisu studenta na kolejny semestr jest osiągnięcie przez niego efektów uczenia się przypisanych do modułów ujętych w planie studiów danego semestru. W przypadku nieuzyskania ocen pozytywnych student może powtarzać semestr studiów z wyłączeniem zaliczonych zajęć.

Regulamin studiów określa zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się. Studentowi, który kwestionuje uzyskaną ocenę przysługuje prawo złożenia pisemnego umotywowanego wniosku do Dyrektora Instytutu o zaliczenie komisyjne. Zaliczenie to odbywa się przed komisją.

Zgodnie z Regulaminem studiów na wniosek studenta z niepełnosprawnością, formy zaliczenia modułów mogą zostać dostosowane do jego możliwości wynikających z niepełnosprawności. W zaliczeniach i egzaminach mogą uczestniczyć tłumacze języka migowego, a także asystenci osób z niepełnosprawnością ruchową i osób niewidomych.

Zasady i sposoby weryfikacji efektów uczenia się a także formy dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie efektów uczenia się są opracowywane i zapisane w sylabusie. W sylabusach określono elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową. Wagi te zostały odniesione do poszczególnych sposobów weryfikacji efektów uczenia się. Warunki zaliczania zajęć określone w sylabusie przedstawiane są studentom na pierwszych zajęciach. Regulamin studiów umożliwia studentom wgląd do ocenionych prac oraz zapoznania z wynikiem egzaminu komisyjnego.

System weryfikacji efektów uczenia się stosowany na kierunku zapewnia bezstronność, rzetelność i przejrzystość formułowania ocen oraz równe traktowanie studentów. Jest on w niezbędnym zakresie adaptowany do indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Przyjęte w nim rozwiązania motywują studentów do systematycznej pracy.

W maju i czerwcu 2020 r. zarządzenia Rektora określały zasady weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Wprowadza ono obowiązek zgodności stosowanych w tym trybie form weryfikacji z określonymi w sylabusach.

Wskazane powyżej regulacje wprowadzone w Uczelni dotyczące wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość gwarantują prawidłową identyfikację studenta przystępującego do zaliczenia bądź egzaminu. Nakładają one na nauczycieli akademickich obowiązek przeprowadzania weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych w programie studiów w formie zdalnej w taki sposób, aby zapewnić równość wymagań dla wszystkich przystępujących do nich studentów i jednocześnie minimalizować zagrożenie niesamodzielnosci studentów lub korzystania przez nich z niedozwolonych pomocy.

Metody weryfikacji osiągnięcia określonych dla każdego modułu efektów uczenia się zostały wskazane w jego sylabusie. Są one prawidłowo dobrane do charakteru danego modułu oraz przyjętych dla niego efektów szczegółowych. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności weryfikowane są najczęściej na podstawie testów pisemnych lub komputerowych, oceny projektów i raportów przygotowywanych w ramach pracy indywidualnej lub zespołowej, kolokwium na ćwiczeniach, oceny praktycznych umiejętności nabywanych podczas zajęć terenowych. Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych weryfikowane są na podstawie oceny aktywności w trakcie dyskusji oraz oceny postaw studenta w trakcie zajęć. Metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w odniesieniu do zajęć przygotowujących studentów do uzyskania praktycznych umiejętności. Efekty uczenia się uzyskane w trakcie praktyk weryfikowane są na podstawie przedłożonej przez studenta dokumentacji obejmującej wypełniony dziennik praktyk, sporządzony raport z praktyk i prezentację instytucji lub jednostki gospodarczej.

Należy podkreślić, że w sylabusie dla każdej ze stosowanych metod weryfikacji określono, które z efektów uczenia się są przy jej zastosowaniu weryfikowane. Rozwiązania takie zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przyjętych dla kierunku.

W okresie obowiązywania regulacji dotyczących przeprowadzania weryfikacji efektów uczenia się z zastosowaniem środków komunikacji elektronicznej stosowane są w tym celu platforma Moodle oraz Office 365, a w szczególności MS Teams. Stosowanie tych narzędzi umożliwia skuteczne zastosowanie metod weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przyjętych dla poszczególnych modułów.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie opanowania języka obcego przeprowadzana jest w oparciu o prace pisemne i prezentacje sprawdzające znajomość słownictwa, gramatyki, umiejętność rozumienia materiałów źródłowych oraz umiejętności komunikowania się. Na studiach

I stopnia weryfikacja obejmuje sprawdzenie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego poprzez przeprowadzenie egzaminu na poziomie B2+ i podobnie na studiach II stopnia - B2+. Metody i narzędzia stosowane na kierunku do weryfikacji efektów uczenia się, w tym kompetencji językowych i zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych są dobrane prawidłowo i uwzględniają specyfikę modułów i przypisane im efekty. Obowiązujące od maja 2020 r. regulacje uczelniane przewidują, że egzaminy dyplomowe mogą być prowadzone w formie tradycyjnej albo zdalnej. Zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych poza siedzibą Uczelni z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej zapewniają ich prawidłowy przebieg.

W Uczelni opracowano i wdrożono regulacje dotyczące dokumentowania osiągniętych przez studentów efektów uczenia się. Osobą zobowiązaną do gromadzenia sylabusów, list obecności studentów na ćwiczeniach i seminariach, prac częściowych, kart egzaminacyjnych i zaliczeniowych jest koordynator danego modułu. Dokumentacja potwierdzająca osiągnięcie założonych efektów uczenia się przechowywana jest przez osoby odpowiedzialne za tę weryfikację przez cały okres kształcenia na danym poziomie studiów wydłużony o jeden rok akademicki. Dokumentacja procesu dyplomowania w formie prac dyplomowych, raportów z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, kart oceny pracy, protokołu z egzaminu dyplomowego przechowywana jest w teczkach absolwenta w archiwum jednostki.

Osiągnięcie efektów uczenia się odnoszących się do poszczególnych modułów dokumentowane jest w formie prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, projektów, prezentacji przygotowanych przez studentów. Analiza wybranych prac wskazała na zgodność ich form z określoną w sylabusach. Zakres weryfikacji efektów uczenia się umożliwiał sprawdzenie wiedzy i dla większości modułów także umiejętności nabytych przez studentów. Rekomenduje się jednak poszerzenie zakresu weryfikacji umiejętności, gdyż dla niektórych modułów weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się odbywała się w oparciu tylko o testy sprawdzające jedynie wiedzę. Oceny prac etapowych były z reguły zróżnicowane i nie stwierdzono występowania zjawiska zawyżania ocen.

Analiza tematów wszystkich prac licencjackich obronionych na kierunku w roku akademickim 2019/2020 wskazała, że były one zgodne z dyscypliną, do której został przyporządkowany kierunek i dotyczyły różnych problemów z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, a jedynie tylko część związanych ze specjalnością rachunkowość nawiązywały do dyscypliny ekonomii i finansów. Pierwsze prace magisterskie na studiach II stopnia będą miały obrony w roku 2021/2022.

Przeprowadzona szczegółowa analiza losowo wybranych prac dyplomowych wskazała, że obejmują one zagadnienia teoretyczne i praktyczne odpowiadające poziomowi studiów, na których są wykonywane. W niektórych pracach części teoretyczne prac oparte na przeglądzie literatury były bardzo szerokie, a struktura rozdziałów nierównomierna w aspekcie ich objętości. Wystąpiły także przypadki wykorzystania w dość wąskim zakresie literatury podstawowej dotyczącej podjętej w pracy tematyki. Rekomenduje się wskazanie promotorom na konieczność kształtowania zrównoważonej struktury wewnętrznej prac, a w szczególności zamieszczania w nich odpowiednio rozwiniętego krytycznego przeglądu aktualnej literatury z zakresu tematyki prac. Incydentalnie stwierdzono niepełną zgodność celów i zawartości pracy z jej tematem. Rekomenduje się zwrócenie uwagi promotorom prac na niezbędność zapewnienia pełnej zgodności w tym zakresie. Metodyka prac dyplomowych była w większości z nich dostosowana do poziomu kształcenia i profilu studiów. W dość wąskim zakresie wykorzystywane były jednak metody ilościowe i najczęściej ograniczały się do prostych statystyk opisowych opartych na wskaźnikach struktury bądź zmiany zjawiska w czasie. Zwraca także uwagę dość powszechny brak pogłębionej interpretacji prezentowanych wyników badań empirycznych. Ogranicza się ona z reguły do opisu danych i wskaźników zawartych

w zestawieniach tabelarycznych. Rekomenduje się także stosowanie w pracach dyplomowych szerszego zakresu metod ilościowych oraz obszerniejszej interpretacji uzyskanych wyników, jak i przeprowadzanie szerszego wnioskowania, w szczególności w prowadzonych badaniach ankietowych.

Analiza recenzji prac dyplomowych wskazała, że w części formularza przeznaczonego na ocenę merytoryczną przeważa opis zawartości pracy, a formułowane oceny są bardzo ogólnikowe i nie zawierają pełnego uzasadnienia opinii promotora bądź recenzenta. W znacznej części przypadków brak było odniesienia się do błędów formalnych, jak styl językowy, sporządzanie przypisów, formatowanie tekstu oraz ich uwzględnienia w ocenie końcowej pracy. Oceny części prac dyplomowych były przy tym przynajmniej w pewnym stopniu zawyżone. Rekomenduje się zobowiązanie promotorów i recenzentów do skrupulatnej oceny wszystkich elementów składowych pracy dyplomowej i wyrażania tego w bardziej adekwatnej ich ocenie.

Uczelnia analizuje pozycję absolwentów kierunku studiów na rynku pracy i ich dalszą ścieżkę edukacyjną w oparciu o dane pochodzące z ogólnopolskiego systemu monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych. W raporcie samooceny przedstawiono raport Akademickiego Biura Karier za rok 2020 obejmującego informacje z badania losów zawodowych absolwentów AP wszystkich kierunków uczelni dotyczące studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia. Brak jest wskazań dla poszczególnych kierunków. Uchwała Senatu przewiduje także drugą część analizy opartej na ogólnopolskim systemie pod nazwą Ekonomiczne Losy Absolwentów (ELA). W jednostce dokonuje się okresowych ocen losów zawodowych absolwentów, a także ofert pracy z biura karier, co jest elementem prowadzonego monitoringu dotyczącego przeglądu i modyfikacji programów studiów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia przyjęte w odniesieniu do kierunku spełniają wymagania formalne określone w przepisach prawa. Zapewniają one równe traktowanie kandydatów i stwarzają im równe szanse w podjęciu studiów. Przy kwalifikacji kandydatów przyjmowanych na studia I stopnia uwzględnia się posiadaną przez nich wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Przyjęcia odbywają się na podstawie list rankingowych do wysokości ustalonego przez Uczelnię limitu. Kandydaci na studia II stopnia, którzy ukończyli studia na kierunku innym niż zarządzanie mogą kontynuować kształcenie na tym kierunku, jednakże należy brać pod uwagę możliwość osiągnięcia pogłębionych efektów z dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości, dlatego uczelnia powinna określić listę kierunków pokrewnych, bądź wprowadzić test kompensacyjny dla kandydatów. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów są wprowadzone w Uczelni zgodne z przepisami prawa, ale nie mają zastosowania do ocenianego kierunku. Zasady i procedury dotyczące uznawania efektów uczenia się osiągniętych w innej uczelni zapewniają możliwość ich identyfikacji oraz oceny adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Procedura dyplomowania uwzględnia wszystkie niezbędne elementy i zapewnia potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji efektów uczenia się zawarte w Regulaminie studiów zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość formułowania ocen oraz równe traktowanie studentów. Przewidziana jest możliwość adaptowania tych zasad do indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Przyjęto odpowiednie rozwiązania dotyczące postępowania w sytuacjach konfliktowych oraz przekazywania studentom informacji zwrotnych o uzyskanych ocenach.

Przyjęte dla poszczególnych zajęć metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie nauczania zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, a w szczególności sprawdzenie opanowania umiejętności związanych z przygotowaniem do zawodowego rynku pracy oraz znajomości języka obcego. Regulacje wewnętrzne przyjęte w Uczelni na czas zawieszenia bezpośrednich form zajęć w związku z pandemią oraz udostępnione nauczycielom akademickim i studentom narzędzia komunikacji elektronicznej pozwalają na prawidłowe stosowanie metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się i skuteczne dokonywanie oceny pracy studentów. Zapewnione jest równe traktowanie wszystkich przystępujących do zaliczeń i egzaminów studentów i jednocześnie minimalizowane są zagrożenia niesamodzielności ich pracy.

Uczelnia zapewnia właściwe dokumentowanie osiągnięć studentów w formie prac etapowych i dyplomowych. Zakres wiedzy i umiejętności weryfikowanych za pomocą tych prac jest zgodny z efektami uczenia się. Forma weryfikacji jest dostosowana do charakteru modułu. Należy jednak w większym zakresie dokonywać weryfikacji efektów uczenia się w zakresie umiejętności. Tematyka prac licencjackich i magisterskich jest zgodna z kierunkiem studiów i dyscypliną, do której został on przyporządkowany. Metodyka i treść prac jest z reguły dobrze dostosowana do poziomu studiów i profilu kształcenia. Stwierdzone w tym zakresie uchybienia mają charakter jednostkowy i mogą być usunięte w drodze wdrożenia sformułowanych rekomendacji. Prace dyplomowe w niezbędnym stopniu utrwalają umiejętności praktyczne.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na Uczelni proces nauczania na kierunku realizują nauczyciele akademicki związani z Instytutem Bezpieczeństwa i Zarządzania oraz wykładowcy z innych instytutów, np. Instytutu Nauk Ścisłych i Technicznych. Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia związane z określonymi dyscyplinami posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy, w tym w zakresie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, lub doświadczenie zawodowe, w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku, umożliwiające prawidłową realizację zajęć w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Warto nadmienić też posiadanie dorobku w innych

dyscyplinach, takich jak ekonomia i finanse (np. dorobek taki zdiagnozowano u osób prowadzących przedmioty *podstawy rachunkowości*, *rachunkowość w przedsiębiorstwie* na studiach pierwszego stopnia oraz na przedmiocie *zarządzanie finansami przedsiębiorstw* na studiach drugiego stopnia), matematyka (np. w przypadku osób prowadzących przedmiot *matematyka w zarządzaniu na studiach pierwszego stopnia* oraz przedmiotów *methodology in social research*, *business forecasting and simulations* / *Statistics for managers* na ścieżce anglojęzycznej), czy psychologia (np. w przypadku osoby prowadzącej przedmiot *podstawy psychologii*).

W roku akademickim 2020/2021 w IBiZ zatrudnione były 63 osoby (stan na dzień 2.09.2021), w tym: 43 pracowników w grupie badawczo – dydaktycznej (2 profesorów, 12 profesorów uczelni, 25 adiunktów i 4 asystentów) oraz 20 pracowników w grupie dydaktycznej (1 profesor uczelni, 6 adiunktów, 7 asystentów oraz 6 starszych wykładowców). Taki zakres kadrowy w Instytucie zapewnia zastępowalność.

Zajęcia na studiach I stopnia na kierunku prowadziło 50 osób, przy czym 30 osób było zatrudnionych w Instytucie Bezpieczeństwa i Zarządzania, głównie w Katedrze Zarządzania, w tym 25 na umowy o pracę oraz 5 na umowy cywilno-prawne. Piętnaście osób było zatrudnionych w innych instytutach Uczelni, tj. w Instytucie Nauk ścisłych i Technicznych – 3 osoby, w Instytucie Bezpieczeństwa Narodowego – 5 osób, w Instytucie Geografii Społeczno – Ekonomicznej – 3 osoby, w Instytucie Nauk o Zdrowiu – 3 osoby, w Instytucie Prawa i Administracji – 2 osoby oraz w Centrum Doskonalenia Kompetencji Akademii Pomorskiej – 1 osoba. Ponadto zajęcia na kierunku prowadziło 4 magistrów i 2 doktorów będącymi praktykami w obszarze działalności zawodowej. Struktura kadry na studiach I stopnia jest prawidłowa, składa się ona bowiem z 4 osób ze stopniem naukowym dr hab., 28 doktorów, 12 magistrów, będących pracownikami naukowymi oraz 6 praktyków.

Zajęcia na studiach II stopnia na kierunku w języku polskim prowadziło 29 osób, przy czym 16 osób jest zatrudnionych w Instytucie Bezpieczeństwa i Zarządzania, głównie w Katedrze Zarządzania, w tym 14 na umowy o pracę oraz 2 na umowy cywilno-prawne. Ponadto 7 osób jest zatrudnionych w innych instytutach Uczelni, a 7 osób (1 doktor i 6 magistrów) prowadzi zajęcia jako praktycy. Struktura kadry na studiach II stopnia jest prawidłowa, składa się ona bowiem z 1 osoby z tytułem profesora, 4 osób ze stopniem naukowym doktora habilitowanego., 10 doktorów, 7 magistrów, będących pracownikami naukowymi oraz 7 praktyków.

Z kolei w programie studiów *International Business* 30 przedmiotów było prowadzonych przez 13 wykładowców, z których 12 było zatrudnionych w instytutach Uczelni (8 w Instytucie Bezpieczeństwa i Zarządzania, 2 - w Instytucie Bezpieczeństwa Narodowego, a po 1 – w Instytucie Pedagogiki oraz Instytucie Prawa i Administracji). Kadra prowadząca zajęcia na ścieżce *International Business* składa się z 5 osób ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 7 doktorów, 1 magistra, będącego pracownikiem naukowym. W tym programie studiów nie zdiagnozowano obecności praktyków, jednak, jak wynika z załączonej dokumentacji, większość osób w kadrze dydaktycznej ma doświadczenie zarówno naukowe, jak i praktyczne. Rekomenduje się podjęcie działań na rzecz zwiększenia liczby osób prowadzących zajęcia w programie studiów *International Business* dla zachowania zastępowalności oraz zwiększenia różnorodności osób prowadzących zajęcia.

Struktura dorobku naukowego i/lub praktycznego kadry prowadzącej kształcenie na kierunku o profilu praktycznym daje podstawy do realizacji efektów uczenia się, które mają swoje uzasadnienie w dyscyplinie, do której został przyporządkowany kierunek. Wszyscy prowadzący zajęcia na kierunku posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć w tym zakresie, przejawiające się ukończonymi kursami pedagogicznymi, wieloletnim

doświadczeniem w zakresie prowadzenia zajęć oraz wyborem właściwych metod kształcenia, w tym kształcenia na odległość, narzędzi i technik pozwalających studentom na osiągnięcie efektów uczenia się.

Jeśli chodzi o ustawowy wymóg prowadzenia co najmniej 50% godzin zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy, to w roku akademickim 2019/2020 na studiach stacjonarnych I stopnia na proporcja ta wynosiła 1274 na 1774 godzin ogółem (71,8%). W roku akademickim 2020/2021 zaplanowano realizację 1459 godzin na 1774 liczby godzin ogółem przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy (82,2%). Te same proporcje zachowane zostały w przypadku studiów niestacjonarnych.

W przypadku studiów II stopnia, uruchomionych pierwszy raz w roku akademickim 2020/2021 zaplanowano w pierwszym roku realizację 369 godzin na 924 godzin ogółem, lecz przy podliczeniu tylko godzin, które mają być zrealizowane na pierwszym roku programu studiów, proporcja ta wynosi 74,7% (369 godzin na 494 liczby godzin ogółem). Z kolei na studiach niestacjonarnych II stopnia proporcja ta wynosi 71% (419 godzin na 604 godzin ogółem). W przypadku programu studiów *International Business* proporcja ta wynosi 88,63% (819 godzin na 924 godziny ogółem).

Zajęcia praktyczne są prowadzone zarówno przez wykładowców, jak i praktyków (za wyjątkiem ścieżki *International Business*), którzy w większości są zatrudniani w pełnym wymiarze czasu pracy lub na część etatu. Ich kwalifikacje, posiadane stopnie naukowe, doświadczenie zawodowe (np. radca prawny prowadzi zajęcia z przedmiotu *prawo gospodarcze*, osoba zawodowo zajmująca się prowadzeniem warsztatów i szkoleń z zarządzania czasem pracy dla przedsiębiorców, prowadzi warsztaty z przedmiotu *zarządzanie czasem pracy*, a osoba pracująca w wojewódzkim urzędzie pracy prowadzi zajęcia z przedmiotu *zmiany organizacji i rynku pracy*). Liczebność kadry prowadzącej w stosunku do liczby studentów i liczby godzin jest odpowiednia.

Dobór kadry prowadzącej zajęcia na kierunku odbywa się na podstawie: doświadczenia zawodowego prowadzącego zajęcia, zainteresowań badawczych pracowników potwierdzonych w formie prowadzonych i opublikowanych prac naukowo-praktycznych lub projektów badawczych, samorozwoju (doksztalcania w formie studiów podyplomowych, szkoleń i kursów), a także uwzględniając wyniki oceny nauczycieli dokonywane przez studentów. Narzędziem wspomagającym proces doboru kadry jest także przedkładana przez kandydata karta kompetencji, którą zatrudnieni już pracownicy systematycznie aktualizują. Karty te są analizowane przez kolegium Katedry Zarządzania. Karta jest aktualizowana zarówno przez pracowników naukowo-dydaktycznych, jak i praktyków. Przedmioty dobierane są dla prowadzących pod kątem doświadczenia dydaktycznego, dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego niezbędnego do prowadzenia danego przedmiotu i informacji wpisywanych do karty kompetencji, np. umiejętności językowych na ścieżce anglojęzycznej. Nie stwierdzono stosowania praktyk związanych z przydzieleniem zajęć bez konsultacji z prowadzącymi i wbrew ich woli. Dobór kadry prowadzącej zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne związane ze specyfiką zawodu na kierunku jest poprawny.

Obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich jest zróżnicowane, lecz zgodne z wymiarami pensum dydaktycznego. Najwyższe obciążenie zdiagnozowano u osoby zatrudnionej na umowę cywilno-prawną (419 godzin), będącej jednocześnie praktykiem oraz adiunktem dydaktycznych (regulaminowe pensum 360 godzin Regulaminu pracy w Uczelni). W przypadku praktyka prowadzone były głównie ćwiczenia. Takie obciążenia można uznać za akceptowalne, tym

bardziej, że wymienione osoby dbają o swój rozwój zawodowy lub dorobek publikacyjny, umożliwiające przekazywanie aktualnych treści na zajęciach.

Podczas analizy dokumentów Uczelni nie stwierdzono przekroczenia 8 godzin dziennego obciążenia zajęciami dydaktycznymi. Wysokość pensum dydaktycznego określana jest w godzinach obliczeniowych, przy czym jedna godzina obliczeniowa odpowiada 45 minutom zegarowym. Nauczycielowi akademickiemu lub innej osobie realizującej zajęcia dydaktyczne zatrudnionym w niepełnym wymiarze czasu pracy, pensum dydaktyczne określa się w wysokości ustalonej proporcjonalnie do wymiaru zatrudnienia. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych koniecznością zapewnienia realizacji programu studiów, nauczyciel akademicki może być zobowiązany do prowadzenia zajęć dydaktycznych w godzinach ponadwymiarowych w wymiarze nieprzekraczającym 1/2 rocznego wymiaru pensum dydaktycznego.

W roku akademickim 2020/21 ze względu na sytuację epidemiczną związaną z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID- 19 zajęcia w semestrze zimowym i letnim w większości odbywały się w formie on-line. Na terenie Uczelni mogły odbywać się tylko zajęcia o charakterze praktycznym, czyli praktyka zawodowa, zajęcia praktyczne i ćwiczenia. Zalecano, aby zajęcia prowadzone w trybie zdalnym realizować z wykorzystaniem następujących narzędzi do zdalnego nauczania: MS Teams, platformy e-learningowej Moodle, poczty elektronicznej. Dopuszczono wykorzystanie także innych narzędzi ICT za zgodą kierownika jednostki dydaktycznej. Jednak w raporcie ewaluacyjnym z grudnia 2020 r., dotyczącym oceny zdalnej wskazano, że najczęściej wykorzystywaną formą pracy zdalnej była poczta elektroniczna i platforma Skype.

Podczas wizytacji zdiagnozowano, że w roku akademickim 2021/2022 Katedra Zarządzania korzysta z platformy e-learningowej, która pozwala na realizację procesu kształcenia w systemie blended-learning, wzbogacając ofertę dydaktyczną skierowaną głównie dla studentów studiów II stopnia. Platforma została uruchomiona jako Centrum Kształcenia E-learningowego w 2019 r. w ramach projektu Zintegrowany program Uczelni – jakość dla rozwoju. Zgodnie z zapewnieniami pracowników Katedry, platforma w najbliższych latach będzie wykorzystywana na wszystkich zajęciach prowadzonych na kierunku.

Pracownicy IBiZ w latach 2019-2021 uczestniczyli w szkoleniach dla kadry dydaktycznej z zakresu innowacji dydaktycznych i języków obcych, Design Thinking- innowacyjne myślenie projektowe w pracy ze studentami, Innowacyjne metody dydaktyczne w pracy wykładowcy akademickiego, Kreatywna praca ze studentami, Excell w praktyce finansowej, czy Kurs wizualizacja i prezentacja danych z Ms Excell i Ms Power Point w ramach projektu Akademia Pomorska 5+ - rozwój dla jakości (NCBiR w ramach Działania 3.5 Kompleksowe programy dla szkół wyższych w Osi III POWER). Ponadto organizowane są także szkolenia dla nauczycieli w zakresie wykorzystania platformy Navoica, MS Teams, Moodle. Podczas spotkania z kadrą zdiagnozowano uwzględnienie potrzeb szkoleniowych, które można indywidualnie zgłaszać w systemie Wirtualny Dziekanat, które są opiniowane przez Dyrektora Instytutu. Dotychczas przeprowadzone szkolenia odpowiadały wszystkim zgłoszonym potrzebom nauczycieli akademickich.

Hospitacje pokazały wysoki poziom prowadzonych zajęć, co wynika zarówno z właściwego wykorzystania narzędzi zdalnych, jak i wiedzy i umiejętności prowadzących.

Dobór nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, wynikający z bieżących potrzeb, a także uwzględniający szeroko pojęty dorobek kandydatów do współpracy. Polityka jakości kształcenia realizowana jest na szczeblu Uczelni i Instytutu.

Nawiązanie z nauczycielem akademickim pierwszego stosunku pracy w Akademii Pomorskiej w Słupsku na czas nieokreślony lub określony, dłuższy niż 3 miesiące, w wymiarze przekraczającym

połowę pełnego wymiaru czasu pracy następuje po przeprowadzeniu otwartego konkursu. Konkurs ogłasza Rektor na wniosek kierownika jednostki, w której ma być zatrudniony nauczyciel akademicki, po uprzednim zasięgnięciu opinii: 1) Prorektora ds. Kształcenia, w przypadku zatrudnienia nauczyciela akademickiego w grupie pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych, lub 2) Prorektora ds. Nauki, w przypadku zatrudnienia nauczyciela akademickiego w grupie pracowników badawczych i badawczo-dydaktycznych. Rektor może również ogłosić konkurs z własnej inicjatywy. Ogłoszenie o konkursie znajduje się na stronie BIP Uczelni, stronach internetowych MEiN oraz Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców w okresie 30 dni przed upływem terminu składania ofert.

Postępowanie konkursowe przeprowadza komisja powołana przez Rektora. Po zakończeniu postępowania konkursowego komisja podejmuje decyzję o wyborze kandydata zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy składu Komisji konkursowej. Komisja konkursowa przekazuje protokół z przebiegu konkursu wraz z dokumentacją osoby rekomendowanej do zatrudnienia na danym stanowisku kierownikowi jednostki, w której ma być zatrudniony nauczyciel akademicki. Kierownik jednostki, zwraca się o zaopiniowanie wyników konkursu do Rady Instytutu. Następnie przekazuje całą dokumentację Rektorowi. Ostateczną decyzję o zatrudnieniu osoby wyróżnionej w drodze konkursu podejmuje Rektor.

Na kierunku zajęcia są głównie prowadzone przez pracowników Instytutu Bezpieczeństwa i Zarządzania, ale także przez nauczycieli akademickich z innych instytutów Uczelni, a także przez doświadczonych wykładowców-praktyków, tj. przedstawicieli przedsiębiorstw i instytucji. Należy nadmienić, że wykładowcy zatrudnieni na podstawie umów cywilno-prawnych obciążani są liczbą godzin umożliwiającą prawidłową realizację zajęć, niekolidującą z ich obowiązkami zawodowymi.

Realizowana polityka kadrowa w IBiZ opiera się na transparentnych zasadach oceny nauczycieli akademickich obowiązujących w całej Uczelni. Ocena nauczycieli akademickich jest prowadzona przez Uczelnianą Komisję Oceniającą oraz Radę Instytutu Bezpieczeństwa i Zarządzania. Uczelniana Komisja Oceniająca dokonuje okresowej oceny nauczycieli, której celem jest stymulowanie rozwoju naukowego, organizacyjnego i dydaktycznego kadry oraz motywowanie do podnoszenia kompetencji zawodowych, które prowadzą do zapewnienia wysokiego poziomu kształcenia studentów. Okresowa ocena nauczycieli akademickich jest elementem dobrowolnego, wewnętrznego systemu motywacyjnego. Warunkiem niezbędnym uprawniającym kadrę do uwzględnienia jej w wewnętrznym systemie wspierania i motywowania jest uzyskanie pozytywnej oceny. Kryteria oceny, zawarte w Regulaminie oceny nauczycieli akademickich są zależne od zajmowanego stanowiska oraz typu umowy zawartej z Uczelnią. Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku, zatrudnieni na stanowiskach badawczo-dydaktycznych są oceniani przez Uczelnianą Komisję do spraw oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach badawczych lub badawczo-dydaktycznych (UKOB) w zakresie prowadzenia działalności naukowej, kształcenia i wychowywania studentów lub uczestniczenia w kształceniu doktorantów oraz uczestniczenia w pracach organizacyjnych na rzecz Uczelni oraz stałe podnoszenie kompetencji zawodowych. Z kolei nauczyciele zatrudnieni na stanowiskach dydaktycznych są oceniani przez Uczelnianą Komisję do spraw oceny nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach dydaktycznych (UKOD) w zakresie kształcenia i wychowywania studentów lub uczestniczenia w kształceniu doktorantów oraz uczestniczenia w pracach organizacyjnych na rzecz Uczelni oraz stałe podnoszenie kompetencji zawodowych. Nauczyciele akademicy zatrudnieni w Uczelni na dodatkowym miejscu pracy, podlegają ocenie jedynie w obszarze działalności organizacyjnej, dydaktycznej oraz dotyczącej podnoszenia kompetencji zawodowych.

Odwwołania od decyzji wspomnianych komisji są rozpatrywane przez Odwoławczą Komisję do spraw oceny nauczycieli akademickich (OKO). UKOB i UKOD dokonują oceny nauczycieli akademickich w obecności kierownika jednostki organizacyjnej, w której oceniany nauczyciel pracuje.

Ponadto nadzór merytoryczny nad jakością prowadzonych zajęć prowadzony jest przez Radę Instytutu Bezpieczeństwa i Zarządzania, do której zadań należy między innymi ocena jakości procesu nauczania pracownika, realizowanej na podstawie procedury organizacji i realizacji hospitacji, przyjętej w dniu 24 marca 2021. W Instytucie realizowane są dwa rodzaje hospitacji, tj. oceniające jakość pracy nauczycieli akademickich (systemowe i interwencyjne) oraz oceniające jakość procesu nauczania (hospitacje zajęć dydaktycznych oraz zaliczeń i egzaminów). Hospitacje systemowe i interwencyjne mają głównie charakter doradczy i służą doskonaleniu jakości kształcenia w Instytucie. Hospitacje systemowe przeprowadzane są co najmniej raz w pierwszym roku zatrudnienia, jej wynik stanowi jeden z elementów oceny działalności dydaktycznej nauczyciela w pierwszym roku pracy. Hospitacja interwencyjna dotyczy wszystkich nauczycieli, których ocena z działalności dydaktycznej dokonana przez studentów jest niższa niż 3,49 (u żadnej z osób prowadzących zajęcia na kierunku nie stwierdzono tak niskiej oceny).

Hospitacje oceniające jakość procesu nauczania przeprowadza się na wniosek Dyrektora Instytutu i związane są ściśle z procedurami weryfikowania i monitorowania efektów uczenia się obowiązujących w Instytucie. Hospitacje przeprowadza się zgodnie z harmonogramem hospitacji, który musi zostać ogłoszony do 30 października danego roku akademickiego.

Ponadto pracownicy są oceniani przez studentów z wykorzystaniem dobrowolnej i anonimowej ankiety w systemie HMS – Wirtualny Dziekanat. W kwestionariuszu ankiety zadawane są pytania o stopień przedstawienia treści programowych zawartych w sylabusie, o stopień przedstawienia kryteriów oceniania zawartych w sylabusie, o stopień odbywania zajęć zgodnie z przyjętym rozkładem zajęć, o dbałość o budowanie przychylnych relacji ze studentami, o wywiązywanie się nauczyciela z obowiązku obecności na konsultacjach/dyżurach, o stopień prowadzenia zajęć w sposób rzeczowy, kompetentny, rzetelny. Na końcu studenci dokonują ogólnej oceny prowadzącego.

Wyniki ankiet są opracowywane na koniec roku i podawane do publicznej wiadomości. Ocena nauczyciela akademickiego wystawiona przez studentów ma także wpływ na częstotliwość hospitacji zajęć oraz daje podstawy do dokonania samooceny i weryfikacji sposobu pracy ze studentami, jak i przyczynia się do osiągnięcia założonych celów i efektów realizacji programu studiów. Ponadto oceny studenckie są uwzględniane w ocenie okresowej pracownika.

Kolejnym narzędziem wspomagającym ocenę nauczycieli akademickich są hospitacje zajęć, odbywające się na poziomie Instytutu, zgodnie z przyjętym regulaminem. Należy stwierdzić, że zasady oceny pracowniczej są przejrzyste, motywują pracowników do doskonalenia zawodowego i dają możliwość weryfikacji kompetencji władzom Instytutu i Uczelni. Ponadto, wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych

Realizowana polityka kadrowa obejmuje także przejrzyste zasady rozwiązywania konfliktów, służy ochronie godności pracownika i studenta, jak i przeciwdziałaniu dyskryminacji i wykluczeniu. Decyzją Rektora w 2021 r. został powołany Pełnomocnik Rektora ds. równego traktowania, wprowadzono procedurę przeciwdziałania dyskryminacji, która dotyczy zarówno pracowników, studentów, doktorantów, uczestników studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia realizowanych w Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Stan liczebny oraz kwalifikacje naukowo-dydaktyczne oraz doświadczenie praktyczne wszystkich pracowników, którzy prowadzą zajęcia na kierunku zarządzanie, są wystarczające do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia.

Spełniony jest ustawowy warunek prowadzenia - w ramach programu studiów min. 50% godzin zajęć przez nauczycieli akademickich, dla których Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy.

Proces wsparcia wykładowców w zakresie rozwoju naukowego, dydaktycznego i zawodowego jest dobry. W ramach Uczelni funkcjonuje system oceny pracy nauczycieli akademickich, który uwzględnia udział studentów w tym procesie.

Dobór nauczycieli akademickich jest adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją procesu nauczania na kierunku przyporządkowanym do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości.

Przedstawiciele kadry w znaczącej większości posiadają aktualny dorobek naukowy w dyscyplinach nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse. W przypadku praktyków dorobek zawodowy jest zgodny z zakresem prowadzonych zajęć.

Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia właściwe przygotowanie kadry do prowadzenia zajęć sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi. Polityka kadrowa obejmuje ponadto zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom, choć dotychczas nie było potrzeby ich stosowania wobec osób prowadzących zajęcia na kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia na kierunku przewidziane w programie studiów, poza praktykami zawodowymi oraz zajęciami terenowymi, odbywają się w siedzibie Uczelni, która dysponuje własną bazą dydaktyczną. Baza Uczelni jest rozbudowana, jednak zajęcia studentów kierunku odbywają się w 2 budynkach zlokalizowanych przy ul. Arciszewskiego (budynek wchodzący w skład kampusu) i ul. Kozińskiego (I, II i III piętro budynku pozostaje do dyspozycji osób prowadzących zajęcia na kierunku). Oba budynki

zostały dostosowane w zakresie zlikwidowania barier architektonicznych i komunikacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami (dotyczy to w szczególności podjazdów do budynków, dostępu do windy, ubikacji, sal lekcyjnych, audytoryjnych i laboratoryjnych, dostępu do Biura Obsługi Studenta). Warto w tym zakresie pomyśleć o zamontowaniu drzwi otwieranych elektronicznie.

Studenci mają do dyspozycji 16 sal wykładowych (w tym dwie duże sale wykładowe, na 146 i 100 miejsc, co przy maksymalnej liczbie 46 studentów w grupie wykładowej pozwala zachować standardy covidowe), 7 sal do ćwiczeń audytoryjnych, 5 pracowni specjalistycznych, pełniących funkcje laboratoriów (tabela 5.1.) oraz 5 sal seminaryjnych, które spełniają wysokie standardy techniczne i są w pełni dostosowane do potrzeb kształcenia między innymi na kierunku Zarządzanie a także pod względem wymogów BHP. Łącznie w 33 pomieszczeniach mogą przebywać łącznie 1973 osoby, co znacznie przewyższa liczbę osób studiujących na wszystkich latach i trybach studiów na kierunku. Wszystkie sale posiadają rzutnik oraz możliwość podłączenia komputera do sieci.

Tabela 5.1. Pracownie specjalistyczne wykorzystywane na kierunku zarządzanie, zlokalizowane w budynku przy ul. Arciszewskiego 22d

Nazwa laboratorium	Opis
Pracownia systemów wspomagania zarządzania kryzysowego (do wykorzystania m.in. na zajęciach z zarządzania strategicznego)	Pracownia przeznaczona jest do kształcenia z zakresu wykorzystania informatycznych narzędzi wspomagania zarządzania kryzysowego (m.in. pakietu grafiki operacyjnej pozwalającego na wizualizację sytuacji na mapach elektronicznych) oraz różnych systemów łączności. W pracowni znajduje się 15 stanowisk dla ćwiczących, w tym: 10 uniwersalnych stanowisk przeznaczonych do nauki i doskonalenia obsługi urządzeń łączności i systemów informatycznych wspomagania zarządzania kryzysowego, 2 stanowiska do nauki posługiwania się radiostacjami, 2 stanowiska do nauki posługiwania się radiotelefonami oraz stanowisko do nauki wykorzystania urządzeń pracujących w sieciach internetowych. Pracownia wyposażona jest w oprogramowanie specjalistyczne, w tym: pakiet grafiki operacyjnej, systemy wspomagania zarządzania i analizy statystycznej w oprogramowaniu GIS oraz aplikacje do symulacji pracy urządzeń łączności. Pracownia wyposażona jest w 22 zestawy komputerowe, telefony IP, urządzenia do pracy w sieci internetowej, stacje bazowe radiostacji, radiotelefony. Dopuszczona jest również w narzędzia informatyczne ArcGIS 3D LKP oraz ArcGIS Spatial Analyst LKP, ArcGIS Geostat Analyst możliwe do wykorzystania w pracach naukowo-badawczych.
Konferencyjna sala komunikacji społecznej	Obok standardowego prowadzenia wykładów, pozwala na kształcenie umiejętności studentów w zakresie obsługi medialnej różnego typu sytuacji zarządczych oraz wykorzystania urządzeń videokonferencyjnych. Ważnym elementem wyposażenia jest stanowisko obsługi medialnej. Pozwala ono na rejestrowanie i odtwarzanie wystąpień studentów oraz ich ocenę w ramach dyskusji. Sala jest wyposażona w dwa zestawy komputerowe, serwer videokonferencyjny, stanowisko dla prelegenta, kamerę cyfrową i miejsca pracy dla 40 osobowego audytorium. Sala jest miejscem, gdzie kształci się kompetencje miękkie studentów i można kształcić kompetencje takie jak zarządzanie czasem pracy, motywowanie w czasie pracy, wystąpienia publiczne i autoprezentację.
Sala operacyjna do pracy różnego typu zespołów zarządczych	Sala przeznaczona jest do kształcenia umiejętności w zakresie działania w strukturach różnego rodzaju zespołów, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych. W pracowni znajduje się 7 stanowisk do ćwiczeń, które wykorzystując specjalistyczne oprogramowanie pozwalają na naukę i trening: obsługi aplikacji zarządzania kryzysowego, procedur wypracowania danych wyjściowych do podejmowania decyzji w sytuacjach kryzysowych, wykonania wizualizacji zagrożeń

	z wykorzystaniem pakietu grafiki operacyjnej, zbierania i analizy informacji o zagrożeniach. Stanowisko wykładowcy umożliwia nawiązywanie łączności z dowolnymi elementami infrastruktury laboratorium oraz stanowiskami edukacyjnymi. W pracowni można prowadzić ćwiczenia z zakresu monitoringu wydarzeń medialnych związanych z sytuacjami kryzysowymi oraz korzystać w pełnym zakresie z informacji gromadzonych na stanowiskach ćwiczeń w sali służby dyżurnej i analityków. Wyposażenie stanowisk pozwala na zmianę konfiguracji stanowisk ćwiczeń i przydzielenie zadań ćwiczącym w zależności od scenariusza zajęć. Pracownia wyposażona jest między innymi w 14 zestawów komputerowych pracujących w sieci, oprogramowanie wspomagania zarządzania kryzysowego (programy GIS wykorzystywane do analiz danych typu LiDAR i wspomagania zarządzania kryzysowego, laptopy (w tym 2 o podwyższonej odporności), ploter wielkoformatowy, drukarkę laserową i stół konferencyjny. Dodatkowe wyposażenie stanowią 4 monitory LCD służące jako repetytory informacji gromadzonych przez zespół analityków oraz narzędzia do śledzenia wydarzeń w mediach.
Sala służby dyżurnej i analityków	Pełni funkcję edukacyjnego centrum monitoringu zagrożeń. Pracownia wyposażona jest w 8 zestawów komputerowych z dostępem do Internetu, stację kontroli radiologicznej, stację meteorologiczną (w tym stację mobilną), sprzęt łączności i oprogramowaniem do ćwiczeń. Dyżurny operator łączności ma możliwość nawiązania łączności z wybranymi elementami infrastruktury laboratorium wykorzystując Intranet oraz ze stanowiskami edukacyjnymi w powiatowym systemie zarządzania kryzysowego.
Pracownia systemów bezpieczeństwa teleinformatycznego	Pracownia przeznaczona jest do prowadzenia zajęć z zakresu korzystania z systemów zabezpieczeń komputerów, sieci komputerowych i urządzeń peryferyjnych wykorzystywanych do transmisji danych. Pracownia posiada 10 uniwersalnych stanowisk komputerowych do ćwiczeń wraz z urządzeniami peryferyjnymi do transmisji danych (telefony IP, urządzenia wielofunkcyjne do zestawów komputerowych, wideotelefon). Pracownia połączona jest poprzez stanowisko wykładowcy, z Internetem oraz jest skomunikowana z pozostałymi elementami infrastruktury laboratorium. Zainstalowane oprogramowanie VMWare Workstation umożliwia tworzenie wirtualnych sieci komputerowych niezbędnych do kształcenia studentów. Ponadto w pracowni doskonalone są techniki analizy ryzyka i tworzone macierze, gdzie analizuje się możliwość wystąpienia sytuacji problemowej. W przypadku ćwiczeń na kierunku zarządzanie w pracowni doskonalone są techniki jak zarządzać ryzykiem i analizować ryzyko w przedsiębiorstwie.

Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania, adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej, umożliwiając prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne na kierunku. Ponadto część zwykłych sal została zaaranżowana w taki sposób, że dostępnych jest w nich 10 stanowisk komputerowych (np. sale 10, 11, 13, 30, 34 przy ul. Arciszewskiego), co daje możliwości planowania zajęć ćwiczeniowych z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania (tabela 5.2.)

Tabela 5.2. Oprogramowanie obecnie wykorzystywane na kierunku Zarządzanie z odniesieniem do przedmiotów na SPS i SDS

OPROGRAMOWANIE	PRZEDMIOT
Microsoft Office (Word, Excel), Libre Office (Write, Calc)	- Podstawy użytkowania IT – moduły ECDL BASE - E – urzędnik

	• Zarządzanie projektami • E-biznes • Excel dla finansistów • Statystyka dla menedżerów
Microsoft Office (Power Point, Access), Libre Office (Impress, Base)	• Użytkowanie IT - moduły ECDL STANDARD • E-biznes
Rozwiązania Google (Dysk, Dokumenty, Arkusze, Prezentacje, Kalendarz, Meet i pozostałe dostępne, wg uznania nauczyciela) jako narzędzia współpracy zdalnej	• Podstawy użytkowania IT – moduły ECDL BASE • Użytkowanie IT - moduły ECDL STANDARD • E – urzędnik • Promocja w mediach społecznościowych • E-biznes
Gretl	• Statystyka dla menadżerów, • Prognozowanie i symulacje w biznesie
Oprogramowanie w ramach przedmiotów specjalnościowych firmy InsERT – różne	• Informatyczne programy zarządzania przedsiębiorstwem • Informatyczne programy kadrowo-płacowe • Informatyczne programy w hotelu i restauracji
InsERT:Subiekt GT - sprzedaż i magazyn	• Programy informatyczne w zarządzaniu sprzedażą
InsERT: Rachmistrz GT - księga przychodów/rozchodów InsERT: Rewizor GT - pełna księgowość	• księgowość komputerowa • Programy informatyczne w zarządzaniu sprzedażą
Gratyfikant: GT - kadry i płace	• Informatyczne programy kadrowo-płacowe
Materiały opisowe i internetowe tutoriale oprogramowania ISCALA EPICOR	• Informatyka w globalnej gospodarce cyfrowej • Systemy informatyczne w logistyce
Gra spedycyjna SPEDSIM	• Systemy informatyczne w logistyce

Na Uczelni zapewniona jest sprawna komunikacja dzięki bezpłatnej sieci Wi-Fi w ramach systemu EDUROAM, jednak tylko w budynku przy Arciszewskiego oraz w bibliotece (system ten nie jest na razie dostępny w budynku przy ul. Kozińskiego). System EDUROAM pozwala na uzyskanie dostępu do sieci bezprzewodowej bez konieczności kontaktowania się z lokalnymi administratorami, po zarejestrowaniu się na stronie uczelni. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, tj. platforma e-learningowa, Meet Google, MS Teams oraz moodle umożliwiają synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami, a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Ponadto zapewniony jest dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, także poza godzinami zajęć w celu wykonywania zadań, projektów i innych aktywności.

Uczelnia dostosowuje infrastrukturę dydaktyczną, naukową i biblioteczną do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego.

Oprócz wspomnianych udogodnień architektonicznych, w Uczelni przyjęto Regulamin przyznawania wsparcia oraz wydatkowania dotacji na zadania związane ze stwarzaniem studentom i doktorantom

Uczelni będącym osobami z niepełnosprawnością, warunków do pełnego udziału w procesie nauczania. Wsparcie osób z niepełnosprawnością w obszarze infrastruktury dotyczy w szczególności: likwidowania barier komunikacyjnych ze studentami z niepełnosprawnością, tłumaczenia zajęć dydaktycznych na język migowy, zakupu przedmiotów ułatwiających słyszenie, poprawy dostępności architektonicznej budynków dydaktycznych, administracyjnych, obiektów sportowych, budowy podjazdów dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, a także mających trudności z pokonywaniem schodów, wyznaczenia i oznakowania miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnością przy budynkach Instytutu. Na kierunku studiuje aktualnie 15 osób z niepełnosprawnością w stopniu lekkim (2 osoby), umiarkowanym (11 osób) oraz znacznym (2 osoby).

Biblioteka Uczelni jest ogólnouczelnianą jednostką organizacyjną Uczelni, która mieści się w nowoczesnym budynku bez barier architektonicznych, co umożliwia swobodną komunikację osobom poruszającym się na wózkach inwalidzkich. Parking obok biblioteki ma wydzielone miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnością. Na tym samym piętrze znajduje się toaleta dla osób z niepełnosprawnością.

Biblioteka Uczelniana pracuje w systemie komputerowym PROLIB, wszystkie czynności biblioteczne są skomputeryzowane, m.in. działa komputerowy moduł zdalnego zamawiania i rezerwacji zbiorów poprzez Internet oraz stworzono Strefę Wolnego Dostępu do zbiorów z samoobsługowym systemem wypożyczania i zwrotów (RFID), co świadczy o wsparciu osób z niepełnosprawnościami. Na terenie Biblioteki istnieje możliwość korzystania z szerokopasmowego Internetu (Wi-Fi). Biblioteka posiada 100 miejsc w Czytelni oraz 31 komputerów dla użytkowników (w tym z dostępem do Internetu oraz baz danych). Wypożyczalnia i Czytelnia czynne są 6 dni w tygodniu (od poniedziałku do soboty) w godzinach dostępnych dla studentów stacjonarnych i niestacjonarnych. Obiekt biblioteki jest przystosowany do obsługi osób z niepełnosprawnością, w tym osób niedowidzących (powiększalnik tekstu) i niedosłyszących (pętla indukcyjna wzmacniająca sygnał dźwiękowy). W bibliotece dostępne jest stanowisko z fotelem lekarskim, dużym monitorem dotykowym z programem czytającym, klawiaturą z dużymi klawiszami, powiększającymi lupami oraz trackbollem dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Ponadto w bibliotece dostępnych jest 10 stanowisk komputerowych, umożliwiających czytelnikom pracę indywidualną oraz zespołową z możliwością korzystania z urządzeń reprograficznych, z pełnym dostępem do baz bibliotecznych, na których można także uczestniczyć w zajęciach on-line.

Warto odnotować obecność w bibliotece strefy wolnego dostępu, która stanowi swoistą strefę co-workingową dla studentów i pracowników, oraz kącik malucha, który umożliwia korzystanie z zasobów bibliotecznych rodziców z małymi dziećmi. Podobne strefy i kąty relaksacyjne występują w kilku miejscach w budynkach Uczelni, np. przy Biurze Karier).

Księgozbiór Biblioteki Uczelnianej liczy około 450 tys. jednostek bibliotecznych, w tym 50 tys. jednostek inwentarzowych czasopism, z których 5613 jest bezpośrednio przeznaczonych dla kierunku zarządzanie. Księgozbiór jest stale aktualizowany, składa się z literatury obowiązkowej i zalecanej. Tytuły publikacji i ich liczba ustalane są w porozumieniu z pracownikami dydaktycznymi.

Ponadto do dyspozycji studentów i pracowników naukowych pozostaje księgozbiór przejęty od Wyższej Szkoły Hanzeatyckiej, liczący ok 15 tys. woluminów. Studenci i pracownicy posiadają dostęp do wielu tysięcy czasopism elektronicznych np. poprzez Wirtualną Bibliotekę Nauki (od 2003 roku w ramach ówczesnych Konsorcjów EBSCO i Science Direct) bezpośrednio przez stronę WBN lub poprzez link „Zasoby” na stronie Biblioteki Uczelnianej oraz 150 książek elektronicznych poprzez bazę IBUK w kategorii zarządzanie, organizacja, strategie. Dostęp do baz jest możliwy z całego kampusu

Uczelni, a w przypadku niektórych baz np. EBSCO i IBUK również z komputerów domowych. Dla studentów dostępne są na bieżąco 33 czasopisma bezpośrednio związane z problematyką poruszaną w programie studiów. Czytelnia jest dostępna dla wszystkich zainteresowanych chcących korzystać na miejscu ze zbiorów Biblioteki.

Politykę gromadzenia zbiorów, jak również organizację pracy biblioteki, zgodnie z procedurą zakupu książek oraz prenumeraty czasopism, prowadzi Dyrektor Biblioteki, przy wsparciu Kierownik Oddziału Gromadzenia i Opracowania Zbiorów.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP, Szkolenia BHP dla pracowników odnawiane są co 5 lat.

W ramach Polityki Jakości Kształcenia, powołana została Komisja ds. przeglądu rocznego infrastruktury badawczo – dydaktycznej oraz opracowany został Regulamin zarządzania Infrastrukturą badawczo-dydaktyczną. W skład Podkomisji oceny dostosowania infrastruktury do wymogu programów studiów (kierunków) kształcenia wchodzi 3 pracowników Instytutu Bezpieczeństwa i Zarządzania (na 27 osób ogółem), a także przedstawiciele studentów i doktorantów Uczelni. Okresowe przeglądy infrastruktury i oprogramowania realizowane są na poziomie Instytutów oraz całej Uczelni co dwa lata (ostatni miał miejsce wiosną 2021 roku). System biblioteczno-informacyjny, w którego skład wchodzi Biblioteka Uczelniana, jest wciąż doskonalony m.in. poprzez dostosowywanie pracy Biblioteki do zaistniałej sytuacji pandemicznej, uruchomienie nowych usług i podwyższanie kompetencji pracowników zgodnie ze zmieniającymi się potrzebami społeczności akademickiej. Uzupełnianie zasobów bibliotecznych odbywa się zgodnie z Procedurą zakupu książek oraz prenumeraty czasopism krajowych i zagranicznych w Bibliotece Uczelnianej.

Stan, nowoczesność, rozmiary bazy dydaktycznej i naukowej służą do realizacji zajęć oraz działalności naukowej na kierunku. Przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego, prowadzący zajęcia mają możliwość zgłoszenia zapotrzebowania literatury oraz czasopism w zakresie prowadzonych przedmiotów. Lista zapotrzebowania literatury zgłaszana jest do kierownika katedry, a następnie do Z-cy Dyrektora IBiZ ds. Nauki, który po weryfikacji przekazuje informację do Dyrektora Biblioteki. Prowadzący zajęcia mają możliwość aktualizowania literatury ujętej w sylabusach za pośrednictwem specjalnej ankiety. Podczas spotkań koleżeńskich w Katedrze Zarządzania zgłaszane są uwagi, co do zakupu sprzętu na potrzeby procesu nauczania a następnie poprzez zbiorcze zestawienie w ramach IBiZ kierowane jest do Prorektora ds. Kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kształcenie na kierunku odbywa się we właściwie do tego celu przystosowanych salach dydaktycznych, w tym do potrzeb osób z niepełnosprawnością, wyposażonych w odpowiedni sprzęt do realizowania efektów uczenia się, takich jak sprzęt audiowizualny, tablice interaktywne, programy komputerowe, gry edukacyjne. Na uwagę zasługuje stworzenie stref wolnego dostępu i kątów relaksacyjnych, które stanowią swoistą strefę co-workingową.

Na kierunku wykorzystywanych jest 5 laboratoriów oraz wystarczający zbiór programów komputerowych wykorzystywanych do zajęć prowadzonych na kierunku zarówno w trybie

stacjonarnym, jak i umożliwiającym synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami.

Atutem kształcenia na kierunku jest także dobrze działająca platforma e-learningowa oraz nowoczesna biblioteka. Zbiory biblioteczne pokrywają się z wymaganymi pozycjami literatury z sylabusów. Rozbudowana baza biblioteczna, jest dużym wzmocnieniem procesu nauczania na kierunku.

Na kierunku zarządzanie regularnie przeprowadzane są przeglądy infrastruktury i zasobów bibliotecznych. Zgodnie z przyjętymi procedurami, w przeglądach uczestniczą zarówno pracownicy Instytutu, jak i studenci.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Kierunek funkcjonuje w sieci stałych kontaktów z otoczeniem społeczno - gospodarczym w związku z realizacją kształcenia. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi oparta jest głównie na sformalizowanych umowach o partnerstwie oraz umowach o współpracy w zakresie praktyk studenckich. Jednostka wskazała 23 podmioty stale współpracujące z kierunkiem. Należą do nich: AJ Fabryka Mebli, AMG, APION, Biuro Rachunkowe M. Szreder, Centrum Zdrowia Psychicznego, E-Bud, EMPEC, EUROINDUSTRY, FIMAL, JARVERIKA, JUNIMAR, LEANN, ŁEBSKA OSTOJA, MGA ENTERTAINMENT Poland sp. z o.o., PARR, PROJECT, przedsiębiorstwo budowlane „WÓJCIK”, Przedsiębiorstwo Wielobranżowe RADMAR, RADMAR sp. z o.o., SAT, SPOMEL, TURAS, Zakład Usługowo-Handlowy Sabina Zbaraza. Bardzo ścisła współpraca prowadzona jest także ze Słupską Izbą Przemysłowo - Handlową oraz Pomorską Agencją Rozwoju Regionalnego w Słupsku.

W roku akademickim 2020/2021 powołana została w Instytucie Rada Pracodawców IBiZ, w której skład wchodzi: orska Służba Poszukiwań i Ratownictwa, Wydział Zarządzania Kadrami i Organizacji Urzędu Miejskiego w Słupsku, Kancelaria Rachunkowa „ATUM”, firma STERLOG, firma APION). Rada Pracodawców jest organem doradczym Władz IBiZ powołanym w celu oceny prawidłowości realizowanych programów studiów na kierunkach prowadzonych w instytucie, dzięki pozyskiwaniu informacji o wymaganiach stawianych przez rynek pracy (pracodawców). Pozwoli to na lepsze dostosowanie oferty edukacyjnej IBiZ do potrzeb rynku pracy, pozyskanie opinii otoczenia społeczno – gospodarczego na temat kompetencji absolwentów poszczególnych kierunków studiów. Rada będzie stopniowo powiększana o nowe podmioty. Na Uczelni funkcjonuje również Rada Gospodarcza będąca dodatkowym wsparciem dla kierunku, jest ona organem doradczym i wspierającym działania Uczelni na wszystkich kierunkach studiów. W jej skład wchodzi przedstawiciele przedsiębiorstw, władz regionalnych i lokalnych, mediów, stowarzyszeń pozarządowych oraz sektora edukacji (m.in. BZ WBK S. A., CZARNI Słupsk, Dolina Charlotty, EuroIndustry, GINO ROSSI, M&S, S-Okna, PARR,

PGK SŁUPSK, SIPH, SYDKRAFT, Urząd Morski, Wodociągi Słupsk, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. J. Korczaka, Żuralski Logistic). Rodzaj i zakres podmiotów, z którymi kierunek współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy absolwentów zarządzania.

W procesie konstruowania, realizacji, jak i doskonalenia programu studiów Jednostka współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi w takich formach jak: realizacja praktyk studenckich (np. w firmach Keter Poland Sp. z o.o., Milarex Sp. z o.o., Drutex SA, Bank PKO SA, Łosoś Sp. z o.o.), prowadzenie zajęć przez praktyków (m.in. *źródła finansowania działalności gospodarczej, zmiany organizacji i rynku pracy, informatyczne programy kadrowo-płacowe, księgowość komputerowa, organizacja rachunkowości*), realizacja prac etapowych i dyplomowych ściśle związana z praktyką gospodarczą i przygotowywanie ich w oparciu o dane udostępnione przez pracodawców (np. *Ocena efektów wdrożenia nowego systemu motywacyjnego w firmie Extradach sp. z o.o., Wpływ zmian w prawie energetycznym na rentowność siłowni wiatrowych w przedsiębiorstwach PAULA FISH SP.J. i BALTIC WIND SP. J.*); organizacja imprez o charakterze popularno-naukowym dla lokalnych szkół (np. Bałtycki Festiwal Nauki), partnerstwo instytucji lokalnych w przygotowywaniu konferencji i seminariów naukowych (np. w ramach organizacji II Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Zarządzanie i bezpieczeństwo w świetle COVID-19: zagrożenia – wyzwania – szanse” - partnerem wydarzenia była Słupska Izba Przemysłowo-Handlowa oraz Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego w Słupsku); aktywność ekspercka pracowników IBiZ w doraźnie pojawiających się zdarzeniach lokalnych (np. pracownicy Katedry Zarządzania brali czynny udział w cyklu audycji „Radiowa Akademia Nauki IBiZ” na antenie słupskiego Radia Fama); opiniowanie programu i treści programowych. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi przybiera formy adekwatne do praktycznego profilu kształcenia, celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Opinie interesariuszy zewnętrznych uwzględniane są w tworzeniu i modyfikacji programu studiów. Efekty uczenia się oraz program studiów II stopnia na kierunku skonsultowano z wybranymi podmiotami gospodarczymi (między innymi ze: Słupską Izbą Przemysłowo-Handlową, Pomorską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. w Słupsku, Spółką Energa, Powiatowym Urzędem Pracy w Słupsku i in.). W efekcie konsultacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym zostały także wprowadzone zmiany w programach studiów - dotyczyły one przede wszystkim treści programowych, metod kształcenia, metod weryfikacji i stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Przykładami takich zmian na studiach I stopnia były: dla przedmiotu *zarządzanie jakością* - zmianie uległa forma zajęć, z formy wykładowej zyskała formę konwersatorium; zajęcia praktyczne z wyłączonej formy: ćwiczeń audytoryjnych, zostały zmienione na: ćwiczenia audytoryjne oraz ćwiczenia umiejętności praktycznych. Kolejna zmiana dotyczyła treści programowych zarówno w treści zajęć teoretycznych, jak i praktycznych. Na studiach I stopnia, w ścieżce edukacyjnej: *rachunkowość*, biorąc pod uwagę sugestie przedstawicieli pracodawców, zamieniono kolejność w poszczególnych semestrach przedmiotów: *informatyczne programy kadrowo-płacowe* (przeniesione zostały na VI semestr), *księgowość komputerowa* (przeniesiono na V semestr). Przedstawiciele pracodawców sugerowali taką zmianę, ze względu na następstwo pewnych treści programowych. Dodatkowo wzięto pod uwagę sugestie co do wyboru programów komputerowych z zakresu księgowości oraz kadr i płac. Obecnie, studenci dzięki ćwiczeniom laboratoryjnym z ww.

przedmiotów, mają możliwość wykonywania ćwiczeń praktycznych pozwalających na symulację konkretnych przypadków.

W trakcie pandemii Covid-19 i czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni relacje z otoczeniem w zakresie konstruowania, realizacji i doskonalenia programu studiów były utrzymywane. Realizowane były zajęcia prowadzone przez praktyków (online), a także część praktyk zawodowych. Propozycje interesariuszy zewnętrznych były zgłaszane w formie rozmów telefonicznych (z kierownictwem Katedry), ustnej (podczas spotkań online na zebraniach zakładów, spotkaniach katedry, wewnętrznych szkoleniach) lub mailowej. Sugestie te stawały się następnie przedmiotem dyskusji podczas spotkań kolegialnych Katedry Zarządzania. Bieżące oceny programu studiów dokonywane były przez praktyków biznesu prowadzących zajęcia dydaktyczne w Katedrze podczas cyklicznych, realizowanych w formule online spotkań zakładów. Kierownictwo Katedry do poznania potrzeb pracodawców wykorzystowało też panele eksperckie ujęte w programie II Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Zarządzanie i bezpieczeństwo w świetle Covid-19: zagrożenia – wyzwania – szanse”, która odbyła się w dniu 11 czerwca 2021 r.

Okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem dotyczące doboru instytucji i przedsiębiorstw współpracujących i ich wpływu na program studiów odbywają się przed nowym rokiem akademickim. Taki przegląd odbywa się podczas kolegium kierowniczego w Katedrze Zarządzania i przebiega w formie dyskusji w zakresie zapotrzebowania na prowadzenie zajęć – szczególnie w ramach uruchomionych specjalności. Przeprowadzane są również rozmowy kierownictwa katedry bezpośrednio z pracodawcami. Natomiast niecykliczne przeglądy współpracy z otoczeniem w zakresie wpływu pracodawców na program studiów mają miejsce również podczas: 1) składania wniosku o uzyskanie uprawnień do prowadzenia studiów (np. wniosków na studia drugiego stopnia na kierunku zarządzanie) – poszukiwanie partnerów biznesowych których zakres działania zawodowego umożliwi wsparcie rozwoju tworzonego kierunku; 2) każdej aktualizacji programów studiów (gdy są np. rozważane nowe ścieżki kształcenia); 3) zgłaszanych przez pracodawców zmian w treściach programowych po zakończeniu realizacji zajęć (po czym uruchamiana jest procedura aktualizacji programów studiów); 4) organizacji kolejnych cykli studiów podyplomowych, do których realizacji angażowani są również praktycy. Przeglądy takie odbywać się będą także podczas spotkań Rady Pracodawców IBiZ; 5) organizacji konferencji naukowych o orientacji praktycznej (zawierają one panele eksperckie stanowiące źródło inspiracji dla ewentualnych przyszłych nowych lub zmienionych programów studiów. Wyniki tych konsultacji wykorzystywane są do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów na kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji współpracujących jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy dla absolwentów zarządzania. Współpraca jednostki z otoczeniem zewnętrznym prowadzona jest w sposób systematyczny w formach adekwatnych do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Również podczas pandemii Covid-19 i czasowego zawieszenia funkcjonowania uczelni

utrzymywane były kontakty z otoczeniem zewnętrznym. Jednostka prowadzi cykliczne przeglądy współpracy z interesariuszami, z których wnioski wykorzystywane są do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie studiów na kierunku wyraża się we współpracy z uczelniami zagranicznymi, w organizacji międzynarodowych konferencji, udziału studentów i pracowników w międzynarodowych programach, w szczególności w programie mobilności akademickiej Erasmus+ oraz podwyższaniu kompetencji językowych studentów i pracowników. W programach studiów na kierunku są prowadzone zajęcia z języka obcego (języka angielskiego), w wymiarze 120 godzin na czterech semestrach studiów stacjonarnych I stopnia (12 punktów ECTS) i w wymiarze 72 godzin – na studiach niestacjonarnych. Z kolei zajęcia z języka obcego (języka angielskiego) na studiach II stopnia są prowadzone w wymiarze 60 godzin na dwóch semestrach pierwszego roku studiów stacjonarnych II stopnia (6 punktów ECTS) i w wymiarze 40 godzin – na studiach niestacjonarnych. Na studiach I i II stopnia brakuje jednak przedmiotu specjalizacyjnego w języku obcym. Zespół oceniający rekomenduje wprowadzenie tego typu zajęć.

W programie studiów znajduje się oferta specjalności w języku obcym, tj. *biznes międzynarodowy* (International Business) na studiach stacjonarnych II stopnia. W roku akademickim 2020/2021 na pierwszym roku specjalności studiowało 13 studentów, a na drugim – 15.

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku ujawnia relatywnie dużą aktywność publikacyjną oraz konferencyjną, bowiem zdecydowana większość pracowników naukowych posiada takie publikacje w swoim dorobku.

Uczelnia ma podpisanych 50 umów bilateralnych z ukraińskimi uczelniami wyższymi, aneksy do umowy dotyczącej wymian semestralnych – podpisane z 33 uczelniami ukraińskimi oraz porozumienia o wzajemnym wsparciu w procesie kształcenia studentów, które zostało podpisane z 9 uczelniami ukraińskimi. W programie tym wzięło udział w roku ak. 2018/2019 43 studentów, w roku ak. 2019/2020 – 36, a w 2020/2021 – 15 osób.

W latach 2018-2021 sześcioro wykładowców brało udział w wykładach na Uczelni jako profesorowie wizytujący (*eng. visiting professors*). Warto odnotować obecność obcokrajowca wśród osób prowadzących zajęcia na kierunku, zatrudnionego na Uczelni jako na podstawowym miejscu pracy.

Zarówno studenci, jak i wykładowcy mają możliwość korzystania z programu Erasmus+, bowiem Uczelnia ma podpisane umowy z ponad 140 uczelniami na całym świecie. Na tym stosunkowo krótko funkcjonującym kierunku w latach przed pandemią zdiagnozowano mobilność 4 studentów z Gruzji oraz 2 pracowników. Okres pandemii znacznie ograniczył możliwości dokonywania mobilności w ramach programu, co skutkowało brakiem takich aktywności od 2019 roku. Warto jednak

odnotować, że Uczelnia tworzy wystarczające warunki do dla mobilności międzynarodowych studentów i kadry.

Rekomenduje się zwiększenie aktywności zarówno kadry, jak i studentów, a ramach programów międzynarodowych, szczególnie programu Erasmus+.

Należy podkreślić aktywność kadry w realizacji projektów międzynarodowych. Aktywność w tym zakresie zdiagnozowano w odniesieniu do ścieżki *International Business*, która powstała w ramach Zintegrowanego Projektu Uczelni POWER 2 – jakość dla rozwoju! Program operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2016-2020. Dodatkowo w ramach realizacji projektu „Akademia Pomorska 5 plus – rozwój dla jakości” POWR.03.05.00-00-Z034/17 program studiów (w ramach ścieżki *International Business*) został rozszerzony o godziny zajęć dodatkowych (tzw. kursy) wykraczające poza dydaktykę podstawową. W ramach tych zajęć, studenci mają możliwość uczestniczenia w trzech grupach zajęć obejmujących kursy z obszaru tematów zawodowych (60 godzin), społecznych (60 godzin) oraz specjalistycznego języka obcego (60 godzin). Zdiagnozowano udział wykładowców uczących na kierunku w kilku międzynarodowych projektach (np. Women In Transport and Logistics oraz Three-level Centers of Professional Excellence: Qualification, Entrepreneurship and Innovation in the Green Economy).

Rekomenduje się większą aktywność kadry w zakresie pozyskiwania naukowych i dydaktycznych projektów międzynarodowych.

W czerwcu 2021 r. Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia zwróciła się z wnioskiem do Prorektora ds. Rozwoju i Współpracy Akademii Pomorskiej o szczegółowe monitorowanie procesu umiędzynarodowienia na wszystkich kierunkach Uczelni, publikowanie informacji na ten temat oraz opracowanie procedury monitorowania skuteczności i jakości podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu nauczania. Do momentu wizytacji system ten nie został sformalizowany, jednak na kierunku monitorowane są aktywności studentów anglojęzycznego programu *International Business*, aktywność publikacyjna i konferencyjna pracowników oraz mobilności międzynarodowe.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku zasięg procesu umiędzynarodowienia jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia. Realizowana jest wymiana międzynarodowa studentów i kadry uczącej.

Realizowane są wykłady gościnne naukowców z uczelni zagranicznych, których problematyka wpisuje się w treści programowe na kierunku. Jednak, przez ograniczenia pandemiczne pracownicy Instytutu nie mogli wyjeżdżać na wykłady gościnne do uczelni zagranicznych.

Osoby uczące na kierunku wykazują się międzynarodową aktywnością publikacyjną i projektową.

Umiędzynarodowienie procesu nie jest formalnie monitorowane, choć trwają przygotowania do przyjęcia właściwej procedury.

Atutem Uczelni jest zatrudnienie wykładowców zagranicznych i udział w kształceniu studentów zagranicznych.

Słabością umiędzynarodowienia procesu jest znikoma mobilność międzynarodowa kadry i studentów, co było wynikiem sytuacji pandemicznej oraz brak sformalizowanego systemu monitorowania umiędzynarodowienia na kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studentom zapewniane jest różnorodne wsparcie w trakcie studiów, które dostępne jest w całym cyklu kształcenia, począwszy od momentu przyjęcia na studia. Poszczególne formy wsparcia oraz obowiązujące w tym zakresie uczelniane zasady i procedury wynikają z potrzeb realizacji programu studiów, odpowiadają indywidualnym potrzebom studentów i są związane z funkcjonowaniem Uczelni oraz osiąganiem efektów uczenia się. Studenci mogą liczyć także na wsparcie w rozwoju naukowym, społecznym i zawodowym, a także w wejściu na rynek pracy.

Nowo przyjęci studenci pierwszego dnia studiów przed rozpoczęciem realizacji zajęć dydaktycznych, biorą udział w spotkaniu organizacyjnym z opiekunem roku. Studenci, podczas spotkania, mają możliwość zapoznania się ze szczegółowymi informacjami na temat funkcjonowania Uczelni. Opiekun roku omawia harmonogram roku akademickiego, przedstawia informacje dotyczące dostępnych na Uczelni form wsparcia dla studentów, omawia Regulamin studiów, informuje o możliwościach i terminach na odwołanie się od decyzji władz Uczelni, przedstawia informacje dotyczące możliwości skorzystania z ubezpieczenia społecznego, informuje o możliwości skorzystania z ubezpieczenia NNW i OC. Opiekun przedstawia także informacje na temat ramowego programu studiów i wskazuje, gdzie można zapoznać się programami studiów i sylabusami przedmiotów, a także gdzie można znaleźć niezbędne wzory dokumentów. Spotkanie organizacyjne jest dla nowych studentów wartościowym wprowadzeniem, pozwalającym odnaleźć się na Uczelni oraz uzyskać informacje na temat wsparcia możliwego do otrzymania w trakcie studiów.

Wsparcie studentów w procesie nauczania jest prowadzone systematycznie przez cały okres studiowania. Nauczyciele akademicki są dostępni dla studentów poza godzinami zajęć podczas konsultacji, które odbywają się w wymiarze co najmniej 2 godzin dydaktycznych w tygodniu, także w trakcie sesji. Terminy oraz miejsce konsultacji są umieszczane na stronie internetowej, tablicy ogłoszeń oraz podawane do wiadomości studentów podczas zajęć. Na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu prowadzący omawiają ze studentami warunki realizacji przedmiotu oraz zasady i kryteria zaliczenia. Szczegółowe informacje o przedmiotach zawarte zostały w dostępnych dla studentów sylabusach. Studenci otrzymują także materiały dydaktyczne, które przekazywane są przede wszystkim poprzez uczelniane platformy np. Moodle oraz Google Classroom, a na prośbę studentów także w innej, dogodnej dla nich formie. W przypadku indywidualnych potrzeb związanych ze wsparciem w procesie nauczania studenci mogą zwrócić się, poza prowadzącymi przedmioty, do

opiekuna roku, opiekuna pracy dyplomowej, Dyrektora Instytutu, Prorektora ds. studentów, a także w przypadku osób z niepełnosprawnościami do Koordynatora ds. Studentów Niepełnosprawnych. Szczegóły funkcjonowania opiekuna roku, zakres udzielanego wsparcia oraz posiadane kompetencje określa Regulamin obowiązków opiekuna roku.

Studenci mogą liczyć na wszechstronne wsparcie w rozwoju zawodowym i wejściu na rynek pracy. Na Uczelni funkcjonuje Akademickie Biuro Karier, które realizuje projekty oraz podejmuje inicjatywy dające studentom różnorodne możliwości rozwoju zawodowego, a także udostępnia na stronie internetowej Uczelni oferty pracy, praktyk oraz staży. W ofercie ABK posiada także liczne szkolenia, które zostały podzielone na trzy grupy w ramach świadczenia wsparcia w formie: poradnictwa grupowego ukierunkowanego na potrzeby pracodawców i pracowników, grupowego poradnictwa zawodowego oraz grupowej informacji zawodowej w ramach promowania i inicjowania przedsiębiorczości, a także grupowego poradnictwa zawodowego oraz grupowej informacji zawodowej ukierunkowanej na specyficzne potrzeby klientów. Wśród przykładów szkoleń dla studentów, w ramach wymienionych powyżej trzech grup, wskazać można: „Zarządzanie stresem z elementami inteligencji emocjonalnej”, „Motywacja – skąd ją czerpać? Zmiana nawyków”, „Zakładanie firmy krok po kroku”, „Personal branding – zbuduj swoją markę”, „Wyznaczaj, planuj, działaj – skuteczne osiąganie celów”, „Networking – zbuduj pozytywne relacje i swój sukces zawodowy”. Ponadto Akademickie Biuro Karier umieszcza na stronie internetowej uczelni liczne informacje i porady związane m.in. z budowaniem profili zawodowych w mediach społecznościowych, tworzeniem dokumentów aplikacyjnych oraz ze znalezieniem pierwszej pracy. Dodatkową możliwością dla studentów w zakresie rozwoju zawodowego była możliwość wzięcia udziału, w organizowanych na Uczelni Akademickich Spotkaniach z Przedsiębiorczością w Słupsku, w ramach których prezentują się lokalni pracodawcy, odbywają się spotkania z przedstawicielami instytucji zajmujących się aktywizacją zawodową oraz odbywają się prelekcje na temat funkcjonowania rynku pracy. Akademickie Spotkania z Przedsiębiorczością w Słupsku organizowane były przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Słupsku, Wojewódzkim Urzędem Pracy w Gdańsku, Lokalnym Punktem Informacyjnym Funduszy Europejskich oraz Pomorskim Funduszem Pożyczkowym.

Studenci praktycznego profilu studiów mają także możliwości rozwoju naukowego i są odpowiednio wspierani w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności badawczej oraz zachęceni do udziału w tej działalności. Nauczyciele akademicki dzielą się swoim doświadczeniem z prowadzonych badań, angażują studentów we własne badania oraz zachęcają do stawiania pierwszych kroków w przygotowywaniu publikacji oraz brania udziału w konferencjach naukowych. W 2020 r. studenci zaprezentowali swoje wyniki badań dotyczące bezpieczeństwa ekonomicznego polskich przedsiębiorstw w dobie pandemii COVID-19 w ramach konferencji naukowej nt. „Zarządzanie i bezpieczeństwo w świetle COVID-19: zagrożenia – wyzwania – szanse”. Studenci mają także możliwość uczestnictwa m.in. w seminariach, konferencjach i wykładach gościnnych odbywających się w Instytucie. Uczelnia stwarza także odpowiednie warunki do funkcjonowania studenckiego ruchu naukowego. W ramach Katedry Zarządzania działa Studenckie Koło Naukowe IBIZA, które otrzymuje odpowiednie środki oraz wsparcie merytoryczne na potrzeby realizowanych projektów. Ponadto na uczelni zorganizowano spotkania motywujące studentów do pogłębiania wiedzy nt. „Lean w nauce i praktyce” z praktykami o najnowszych trendach zarządzania. Odbyło się także wirtualne spotkanie z Dyrektorem Gdańskiego Oddziału Narodowego Banku Polskiego nt. bankowości cienia. Ponadto studenci uczestniczyli w warsztatach o pracy w sektorze usług dla biznesu w ramach działania

„Zwiększenie wiedzy o potrzebach kwalifikacyjno – zawodowych” przez Sektorową Radę ds. Kompetencji Nowoczesnych Usług Biznesowych.

Uczelnia zapewnia także studentom odpowiednie wsparcie w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studenci zostali odpowiednio przeszkoleni z używania poszczególnych narzędzi informatycznych wykorzystywanych podczas kształcenia zdalnego, otrzymali także informacje do kogo zwrócić się w razie problemów z funkcjonowaniem oprogramowania.

Na Uczelni funkcjonuje Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, a jednym z jego podstawowych zadań jest zapewnienie studentom z niepełnosprawnościami możliwości pełnego uczestniczenia w procesie nauczania. Studenci z niepełnosprawnością mogą korzystać z różnorodnych form wsparcia, wśród których wymienić można: indywidualne konsultacje psychologiczne, wsparcie doradcy edukacyjnego i doradcy zawodowego, wsparcie asystenta dydaktycznego, możliwość zmiany sposobu uczestnictwa w zajęciach, możliwość zmiany miejsca lub terminy egzaminu, wydłużenie czasu trwania egzaminu lub zaliczenia, zorganizowanie zajęć lub egzaminów w miejscu wolnym od barier architektonicznych. Studenci z niepełnosprawnością mogą studiować w ramach indywidualnej ścieżki kształcenia, która dostosowana jest do rodzaju i stopnia niepełnosprawności, a także umożliwia właściwą organizację i realizację procesu nauczania. Zasady odbywania zajęć według indywidualnej ścieżki zostały szczegółowo określone w Regulaminie Studiów.

Uczelnia we właściwy sposób wspiera studentów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej lub życiowej. Istnieje możliwość ubiegania się o stypendium socjalne oraz zapomogę. Wszelkie informacje odnośnie ubiegania o pomoc materialną są dostępne dla studentów na stronach internetowych Uczelni. Wsparcia przy staraniu się o uzyskanie pomocy materialnej udzielają pracownicy Sekcji ds. Pomocy Socjalnej w Biurze ds. Studentów. Studenci mogą skorzystać także z możliwości realizacji studiów w trybie indywidualnej organizacji studiów, której zasady zostały szczegółowo opisane w Regulaminie Studiów. W regulaminie wskazano, że nie można odmówić prawa do studiowania studentce w ciąży oraz studentowi będącemu rodzicem. Studenci mogą również korzystać ze wsparcia Akademickiej Poradni Wsparcia Psychologicznego w zakresie wsparcia psychologicznego i terapeutycznego, która czynna jest przez cztery dni w tygodniu. Uczelnia w prawidłowy sposób zaprojektowała procedury i mechanizmy wsparcia dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Na Uczelni obowiązują odpowiednie procedury w zakresie rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów. Wszelkie sprawy, skargi, zażalenia i prośby studenci mogą składać w Biurze ds. Studentów, gdzie mogą także liczyć na odpowiednią informację zwrotną na temat dalszego procedowania. Władze Uczelni na bieżąco reagują na zgłaszane przez studentów kwestie. Sposoby rozwiązywania sytuacji kryzysowych i skarg studentów zawarte zostały w Regulaminie Studiów. Studenci mają także możliwość skorzystania z mniej formalnej ścieżki poprzez zgłoszenie się do opiekuna roku, który jest osobą pierwszego kontaktu i przekazuje otrzymane uwagi bezpośrednio do osób odpowiedzialnych za prowadzony kierunek studiów. Na Uczelni przewidziano także odpowiednie procedury odwoławcze, studentowi przysługuje prawo do odwołania się do nadrzędnego organu.

Kwestie związane z bezpieczeństwem na Uczelni omawiane są w pierwszym tygodniu zajęć, podczas spotkania poświęconemu zapoznaniu z zasadami BHP. W zakresie przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zgodnie z zarządzeniami Rektora, na Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. równego traktowania, które odpowiedzialny jest za realizację procedury przeciwdziałania dyskryminacji na Uczelni. Pełnomocnik odpowiedzialny jest także za kreowanie polityki

antydiskryminacyjnej na Uczelni. Do Rzecznika mogą zgłaszać się osoby, które były ofiarami lub świadkami dyskryminacji lub przemocy, z prośbą o pomoc i wsparcie.

Na Uczelni funkcjonują różnorodne mechanizmy motywujące studentów do osiągania bardzo dobrych wyników w uczeniu się. Podstawowym z nich jest system stypendialny oraz możliwość otrzymania stypendium Rektora za wysokie wyniki w nauce, a także wyróżniającą działalność sportową lub artystyczną. Zasady funkcjonowania systemu stypendialnego na Uczelni określa Regulamin pomocy materialnej, dzięki któremu studenci mogą zapoznać się, jakie warunki muszą spełnić, aby otrzymać dane stypendium lub zapomogę. Dodatkowo studenci mogą starać się o otrzymanie nagrody przyznawanej przez instytucje zewnętrzne dla najlepszych i wyróżniających się studentów. Pomocy w składaniu wniosków o przyznanie nagród i stypendiów dla wyróżniających się studentów udzielają pracownicy Biura ds. Studentów. Informacje o procedurach obowiązujących przy ubieganiu się o przyznanie stypendiów i zapomogi, a także wzory dokumentów udostępniane są na stronach internetowych Uczelni.

Wsparcia administracyjnego udzielają pracownicy Biura Obsługi Studenta i Doktoranta. Pracownicy Dziekanatu przyjmują studentów przez 5 dni w tygodniu, a także w soboty zjazdowe w godzinach odpowiadających potrzebom wszystkich studentów. Informacje o godzinach otwarcia Biura oraz szczegółowe informacje kontaktowe umieszczone są na stronie internetowej Uczelni. Za pośrednictwem strony internetowej, mediów społecznościowych oraz drogą elektroniczną pracownicy Biura udostępniają informacje i aktualności związane z funkcjonowaniem Uczelni. Pracowników Dziekanatu wspiera funkcjonująca na Uczelni platforma elektronicznej obsługi studentów, do której dostęp otrzymuje każdy student. Przy wykorzystaniu platformy studenci mają możliwość m.in. sprawdzenia planu zajęć, wglądu do uzyskanych ocen oraz wzorów dokumentów obowiązujących na Uczelni. Platforma zapewnia możliwość obsługi elektronicznego składania podań i uzyskiwania decyzji w sprawach dotyczących toku studiów. W razie potrzeby, w celu bezpośredniego omówienia swojej sprawy, studenci mogą skorzystać z dyżurów władz Uczelni oraz Instytutu, których terminy są dostępne na stronie internetowej.

Uczelnia wspiera merytorycznie i finansowo funkcjonowanie Samorządu Studenckiego. Członkowie Samorządu uczestniczą w różnych inicjatywach angażując się tym samym w życie Uczelni. Przedstawiciele studentów zasiadają w organach kolegialnych Uczelni oraz gremiach działających na rzecz zapewniania jakości kształcenia. Samorząd Studencki bierze udział w procesie doskonalenia programu studiów oraz podejmuje działania mające na celu upowszechnienia wśród studentów wiedzy na temat istotności ankietyzacji, a także zachęca studentów do wypełniania ankiet. Przedstawiciele Samorządu Studenckiego mają swoich przedstawicieli w komisjach i zespołach odpowiedzialnych za zapewnianie jakości kształcenia zarówno na poziomie Instytutu, jak i całej Uczelni. Samorząd Studencki otrzymuje odpowiednie wsparcie merytoryczne i materialne, dzięki czemu może realizować wiele inicjatyw i projektów na rzecz studentów. Członkowie Samorządu mają do dyspozycji odpowiednio wyposażone biuro, a w razie potrzeby mogą korzystać także z innego dostępnego wyposażenia Uczelni.

Uczelnia na bieżąco monitoruje oraz dokonuje przeglądu systemu wsparcia przy udziale studentów. Opinie na temat funkcjonowania systemu oraz potrzeb studentów w tym zakresie są uzyskiwane od studentów poprzez przeprowadzaną ankietyzację oraz podczas organizowanych spotkań z władzami Instytutu. Ważnym elementem doskonalącym wsparcie studentów na Uczelni jest współpraca władz Uczelni i Instytutu z Samorządem Studenckim oraz zaangażowanie studentów w działania organów odpowiedzialnych za doskonalenie jakości kształcenia na Uczelni. Uwagi studentów uwzględniane są na bieżąco w procesie projektowania i wprowadzania zmian na Uczelni. Studenci mieli także

możliwość wypowiedzenia się na tematu funkcjonowania i korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Uczelnia poprzez uporządkowaną strukturę organizacyjną, odpowiedni podział kompetencji wśród pracowników oraz przyjęte procedury, zapewnia studentom wszechstronne wsparcie w trakcie studiów. System wsparcia na Uczelni odpowiada na różnorodne potrzeby wszystkich grup studentów oraz został dostosowany w taki sposób, aby umożliwić każdemu studentowi równy udział w procesie nauczania. Zróżnicowane formy wsparcia widoczne są zarówno w funkcjonujących na Uczelni jednostkach organizacyjnych, zaangażowaniu pracowników badawczo-dydaktycznych i administracyjnych, a także w realizowanych projektach. Widoczne jest wsparcie studentów w rozwoju naukowym, społecznym i zawodowym, m.in. w realizowanych projektach, podjętej współpracy z instytucjami zewnętrznymi, zaangażowaniu studentów w działalność naukową oraz przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej. Studenci mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków, Uczelnia dba o ich bezpieczeństwo oraz przeciwdziała dyskryminacji i przemocy. Na Uczelni prowadzone są przy udziale studentów okresowe przeglądy wsparcia studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do doskonalenia wsparcia i jego form. Uczelnia stwarza odpowiednie warunki do angażowania się w działalność Samorządu Studenckiego, jednocześnie zapewniając odpowiednią reprezentację studentów w różnego rodzaju uczelnianych gremiach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Publiczny dostęp do informacji zapewniany jest na stronie internetowej Uczelni, Instytutu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Treści na stronie internetowej Uczelni zostały podzielone na zakładki, które dają dostęp do informacji istotnych z perspektywy różnych interesariuszy tj. kandydatów na studia, studentów, pracowników Uczelni, osób z zagranicy oraz otoczenia społeczno-gospodarczego. Takie rozróżnienie umożliwia łatwy i przejrzysty dostęp do treści, które zostały odpowiednio podzielone z uwzględnieniem potrzeb różnych odbiorców. Strona internetowa Instytutu Bezpieczeństwa i Zarządzania również umożliwia dostęp do treści poprzez zakładki i nie

sprawia problemów ze znalezieniem potrzebnych informacji. Dodatkowym udogodnieniem na stronach jest możliwość hasłowego przeszukiwania treści, dzięki zaimplementowanej wyszukiwarce informacji. Strona internetowa Uczelni została przetłumaczona na język angielski, zapewnia możliwość przeglądania w wersji dla słabowidzących oraz wyświetla się w prawidłowy sposób na urządzeniach mobilnych.

Kandydaci na studia otrzymują kompleksową informację o prowadzonych kierunkach studiów oraz wymaganiach stawianych w procesie rekrutacji zarówno na stronie internetowej Uczelni, jak i Instytutu. Ponadto na stronach w sposób szczegółowy przedstawione zostały zasady, kryteria i harmonogram rekrutacji, a także informacje o wymaganych dokumentach. Ułatwieniem dla kandydata na studia jest odrębna strona przeznaczona do rekrutacji, na której znajdują się grafiki oraz filmy poświęcone procesowi rekrutacji oraz ofercie studiów. Udogodnieniem w procesie rekrutacji na studia jest funkcjonująca platforma e-rekrutacji, która umożliwia elektroniczne wypełnianie i przesłanie dokumentów oraz usprawnia proces rekrutacji.

Treści przeznaczone dla studentów na stronie Instytutu oraz Uczelni, znajdują się w zakładce Studenci, gdzie można zapoznać się m.in. z informacjami na temat organizacji dydaktyki, zasad odbywania praktyk studenckich, funkcjonowaniu poszczególnych jednostek organizacyjnych Uczelni, opisem działających organizacji studenckich, a także poszczególnych form wsparcia w trakcie studiów.

Uczelnia zapewnia także dostęp do informacji dla otoczenia społeczno-gospodarczego. Na stronie internetowej Uczelni po wejściu w odnośnik „Dla biznesu” znajdują się informacje na temat współpracy z przedsiębiorstwami oraz władzami lokalnymi, dostępnej ofercie badawczej oraz realizowanym projekcie związanym z rozwojem innowacyjności oraz wzmocnieniem współpracy między środowiskiem naukowym, a otoczeniem gospodarczym. Uczelnia na stronie internetowej udostępnia także aktualności z podejmowanych inicjatyw w ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, tym samym zachęcając do podjęcia współpracy oraz pokazując możliwości, jakie daje podejmowanie wspólnych działań.

Na stronie internetowej Uczelni, w zakładce Kształcenie na odległość, znajdują się informacje dotyczące kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Studenci mogą także uzyskać informacje na temat funkcjonalności platformy wykorzystywanej przy realizacji kształcenia zdalnego oraz wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie.

Zakres udostępnionych informacji na stronach internetowych i w Biuletynie Informacji Publicznej, związanych z procesami nauczania, w sposób szczegółowy przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	Tak
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	Tak
3.	Zasady rekrutacji	Tak
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	Tak
5.	Zasady uznawania efektów uczenia się uzyskanych w szkolnictwie wyższym	Tak
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	Tak
7.	Aktualne programy studiów	Tak
8.	Sylabusy	Tak
9.	Kompletność sylabusów	Tak
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	Tak
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	Tak

12.	Erasmus	Tak
13.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	Tak
14.	Harmonogram zajęć	Tak
15.	Regulamin studiów	Tak
16.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	Tak
17.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	Tak
18.	Biuro Karier	Tak
19.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	Tak
20.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym wyniki ankietyzacji studentów).	Tak

Aktualny i pełny program studiów wraz z sylabusami poszczególnych przedmiotów udostępniony jest w Biuletynie Informacji Publicznej. Na stronie Instytutu umieszczone są informacje o terminach i formach konsultacji poszczególnych pracowników Instytutu wraz z adresem kontaktowym. Uczelnia udostępnia na stronie internetowej aktualne raporty z ankietyzacji, w tym z oceny praktyk studenckich, oceny nauczycieli akademickich, oceny opiekunów oraz dotyczący ewaluacji zajęć zdalnych.

Za monitorowanie aktualności i kompletności oraz bieżącą aktualizację informacji umieszczonych na stronie internetowej Uczelni i w Biuletynie Informacji Publicznej Uczelni odpowiadają pracownicy Sekcji ds. Promocji Akademii Pomorskiej. Na poziomie Instytutu osobami odpowiedzialnymi za aktualność i jakość informacji na stronie internetowej, a także w mediach społecznościowych są pracownicy wyznaczeni przez Dyrektora Instytutu. Za regularną publikację otrzymywanych od ww. pracowników treści odpowiada administrator, który zajmuje się obsługą strony internetowej. Ocena publicznego dostępu do informacji jest dokonywana na bieżąco także poprzez konsultacje z interesariuszami. Na podstawie przeprowadzonych konsultacji na temat publicznego dostępu do informacji w roku akademickim 2020/2021 przebudowana została strona internetowa uwzględniając potrzeby studentów oraz pracowników Uczelni. Zapewnienie wysokich standardów zarządzania informacją o kształceniu i jego jakości jest jednym z celów przyjętej Polityki jakości kształcenia Akademii Pomorskiej w Słupsku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji o studiach i ich przebiegu zarówno z perspektywy kandydata na studia oraz studenta. Treści zostały przedstawione w sposób przejrzysty w podziale na odpowiednie zakładki i odnośniki. Informacje przedstawione na stronie internetowej są aktualne. Zapewniony został właściwy dostęp do programów studiów oraz uczelnianych aktów prawnych zarówno na stronach internetowych Uczelni, Instytutu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Uczelnia w odpowiedni sposób monitoruje dostęp do informacji publicznej oraz uzupełnia niezbędne informacje w oparciu o potrzeby interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Za organizację kształcenia w ramach kierunku odpowiada Kierownik Katedry Zarządzania. Sprawuje on nadzór merytoryczny i organizacyjny nad kierunkiem studiów. Jego kompetencje określa regulamin organizacyjny oraz przydział czynności.

Za nadzór merytoryczny nad kierunkiem na poziomie Uczelni odpowiada Prorektor ds. Kształcenia. Pełni on również funkcję przewodniczącego Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. W Uczelni powołany został Pełnomocnik Jakości Kształcenia, którego rolą jest wspieranie Prorektora ds. Kształcenia w zakresie koordynacji przedsięwzięć zapewniających i podnoszących jakość kształcenia, monitorowania procesu nauczania, opracowywania procedur, a także przygotowania sprawozdań i analiz badań ankietowych i konsultacji. Jakość kształcenia na Uczelni opiera się na zasadach zatwierdzonych w Polityce Jakości Kształcenia (w ramach której dokonano w 2020 r. przeglądu i redefinicji poszczególnych obszarów polityki jakości i związanych z nimi procedur). Na poziomie instytutowym, nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów sprawuje Instytutowa Komisja ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, w skład której wchodzi pracownik Katedry Zarządzania. Zgodnie z Zasadami organizacji i funkcjonowania systemu zarządzania jakością kształcenia w Uczelni stałe monitorowanie, okresowa analiza i ocena jakości procesu nauczania oraz efektów uczenia się należy do zadań Instytutowej Komisji ds. jakości kształcenia, w której działania angażowani są przedstawiciele Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego.

Modyfikacje w programach studiów są odpowiedzią na zdiagnozowane zmiany i potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Zatwierdzanie, zmiany i wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób sformalizowany w oparciu o Zarządzenie nr R.021.140.19 Rektora AP w sprawie wprowadzenia Procedury dotyczącej ustalania programu studiów/wprowadzania zmian w programie studiów w AP. Za projektowanie oraz dokonywanie zmian w programie odpowiedzialny jest zespół Katedry Zarządzania. W procesie projektowania udział bierze Rada Instytutu Bezpieczeństwa i Zarządzania. Zmiany w programach studiów zaproponowane przez zespół Katedry Zarządzania i pozytywnie zaopiniowane przez Radę Instytutu Bezpieczeństwa i Zarządzania zatwierdza Senat Uczelni.

W procesie doskonalenia programu studiów uwzględniane są innowacje dydaktyczne oraz osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej (np. Symulacje Lean Manufacturing, gry decyzyjne, kursy MOOC, dodatkowe certyfikaty, zadania projektowe, praca w grupie, gry dydaktyczne Biznes Play (prowadzenie przedsiębiorstwa), tutoring akademicki czy komplementarny sposób kształcenia wykorzystujący formę stacjonarną i zdalną).

Nauczyciele akademicy wykorzystują współczesne technologie informacyjno-komunikacyjne oraz narzędzia i techniki kształcenia na odległość są uwzględnione w projektowaniu programu studiów (Platforma Moodle, e-kursy, interaktywne quizy, zadania; MsTeams, OneNote; trener online).

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów określone w uchwałach Senatu. Na kierunek rekrutacja odbywa się na podstawie postępowania rekrutacyjnego, którego zasady, wysokość opłaty rekrutacyjnej, wykaz wymaganych dokumentów, szczegółowy harmonogram postępowania rekrutacyjnego oraz zasady dokonywania wpisu na listę osób przyjętych (listę studentów) określa Uchwała Nr R.000.52.20 Senatu AP. Kandydaci mogą zapoznać się z zasadami przeliczania wyników na świadectwie dojrzałości, schematem postępowania kwalifikacyjnego, wykazem wymaganych dokumentów, na stronie internetowej. Kryteria kwalifikacji kandydatów na I i II poziom studiów są transparentne, zapewniają równe szanse na podjęcie studiów dla każdego kandydata, umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę oraz umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia założonych efektów uczenia się.

Prowadzona w Uczelni ocena programu studiów obejmuje efekty uczenia się, treści zajęć, system ECTS, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, co zespół stwierdził w analizie programu studiów w Kryterium 2). Operacyjnie wykorzystywane są karty ewaluacyjne przedmiotów/zajęć. Ocena programu studiów jest wieloelementowa. Działania w zakresie oceny programu studiów mają charakter systemowy i regularny, obejmują wyniki ocen prowadzonych wśród studentów, nauczycieli akademickich, opiekunów praktyk, opiekunów roku, ewaluację zajęć w trybie zdalnym i in. Opinie i sugestie pracodawców mają charakter okazjonalny, doraźny i niesformalizowany. Wyniki oceny programu studiów są podstawą do modyfikacji i usprawnień organizacji studiów do oczekiwań interesariuszy.

Po dokonanych przeglądzie programu studiów, w zależności od sformułowanych uwag i zleceń- treści kształcenia są uaktualniane przez zespół pracowników Katedry Zarządzania w porozumieniu z Kierownikiem Katedry i Dyrektorem Instytutu BiZ a metody kształcenia i metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się doskonalone. Nauczyciele akademicy mają możliwość zgłaszania zmian w programie studiów, proces ten jest sformalizowany i ma charakter systematycznej oceny programu studiów. Wyniki oceny wykładowców mają wpływ na kształt obsady w kolejnych semestrach. Standardem edukacji w Uczelni jest wsparcie studentów przez platformę Moodle, narzędzia, które ona oferuje są aktualizowane na bieżąco.

Podejmowane działania mające na celu ocenę programu studiów pozwoliły na osiągnięcie pełnej spójności efektów z celami kształcenia oraz spójności efektów na poziomie kierunku i przedmiotów, zagwarantowały również uwzględnienie w pełni efektów uczenia się wskazanych w Polskiej Ramie Kwalifikacji dla poziomu 6 i 7 oraz zapewnienia głębi sprecyzowanych efektów uczenia się, w postaci zaawansowanych i pogłębionych efektów. Systematyczna ocena programu studiów pozwoliła na zapewnienie spełnienia wymagań dotyczących liczby godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów oraz przypisanych im punktów ECTS a także poprawnego oszacowania nakładu pracy studenta niezbędnego do osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych w poszczególnych zajęciach. Ocena programu studiów w zakresie monitorowania procesu dyplomowania – od ustalania obsady seminarium dyplomowego, zatwierdzania tematów prac dyplomowych, opracowania prac dyplomowych, kryteriów ich oceny etapowej i końcowej do doboru recenzentów - wymaga poprawy. Rekomenduje się podjęcie działań związanych z monitorowaniem procesu dyplomowania, by wyeliminować przypadki niewłaściwego nadzoru promotorów nad procesem opracowywania prac dyplomowych. Kierunek nie podlegał dotychczas ocenom zewnętrznym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nadzór nad ocenianym kierunkiem na poziomie studiów I i II stopnia o profilu praktycznym sprawuje Kierownik Katedry Zarządzania. Kierownik Katedry sprawuje nadzór nad modyfikacją i doskonaleniem koncepcji kształcenia na kierunku, kreowaniem zmian w programach studiów. Nadzór nad realizacją polityki jakości, w tym w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia pełniony jest przez Prorektora ds. Kształcenia, który pełni również funkcję przewodniczącego Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia. W Uczelni powołany został Pełnomocnik Jakości Kształcenia. Program studiów zatwierdzany jest na każdy rok akademicki przez Senat Uczelni. Przyjęcie na studia I i II stopnia odbywa się w oparciu o odpowiednie Uchwały Senatu Uczelni. W doskonaleniu programu studiów biorą udział zarówno interesariusze wewnętrzni - nauczyciele akademicy i studenci, jak i interesariusze zewnętrzni. Ocena programu studiów obejmuje informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie nauczania.

Kierunek nie podlegał dotychczas ocenom zewnętrznym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Wizytacja na tym kierunku odbyła się po raz pierwszy.

Przewodnicząca zespołu oceniającego
Dr hab. Katarzyna Szczepańska-Woszczyńska